

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - KIDS
te HASSELT**

Hoofdstructuur buitengewoon basisonderwijs

Instellingsnummer 26062
Instelling Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - KIDS
Directeur Ivo VANDEPUT
Adres Borggravevijversstraat 9 - 3500 HASSELT
Telefoon 011-22.25.93
Fax 011-26.98.73
E-mail ivo.vandepuut@kids.be
Website www.kids.be

Bestuur van de instelling VZW KIDS
Adres Borggravevijversstraat Borggrave 9 - 3500 HASSELT

Scholengemeenschap DUOOCentrum
Adres Kloosterbeekstraat 7 - 3500 HASSELT
CLB Vrij CLB Regio Hasselt
Adres Jan Palfijnlaan 2 - 3500 HASSELT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 22-02-2016, 23-02-2016, 25-02-2016, 26-02-2016, 01-03-2016, 03-03-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 03-03-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 15-04-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Vera VAN DE VELDE
Teamleden Frieda THIELS, Anne VANWELDEN, Nathalie LIEVENS, Dirk JANSSENS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 communicatie en taal: Nederlands, communicatie en taal: Vlaamse gebarentaal in type 7 - kleuteronderwijs, communicatie en taal: Nederlands, communicatie en taal: Vlaamse gebarentaal in type 7 - lager onderwijs	8
3.1.1.2 wereldoriëntatie, wereldoriëntatie: dovencultuur in type 7 - kleuteronderwijs, wereldoriëntatie, wereldoriëntatie: dovencultuur in type 7 - lager onderwijs	12
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Onderwijsaanbod	19
4.2 Sociale en emotionele begeleiding	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	25
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	29
6.1 Wat doet de school goed?	29
6.2 Wat kan de school verbeteren?	29
6.3 Wat moet de school verbeteren?	30
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	31
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	32

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - ♦ de beginsituatiebepaling
 - ♦ de doelenselectiefase
 - ♦ de voorbereidingsfase
 - ♦ de uitvoeringsfase
 - ♦ de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de schooldoorlichting van de vrije basisschool voor buitengewoon onderwijs KIDS te Hasselt. De school biedt onderwijs aan leerlingen met een auditieve beperking of een spraak- of taalstoornis (type 7). Naar aanleiding van het Decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften startte het schoolteam sinds september 2015 met een type 9- werking voor normaal begaafde leerlingen met een autismespectrumstoornis. De onderwijsinspectie respecteert hiervoor implementatietijd en neemt de specifieke type 9-werking nog niet mee in het onderzoek dat ze voert om haar advies te bepalen. De jarenlange ervaring die de school binnen haar type 7-afdeling al heeft met de autiwerking maakt wel deel uit van de doorlichting. De school heeft ook een werking voor geïntegreerd onderwijs (GON) waarbij ze leerlingen in het gewoon onderwijs ondersteunt.

De basisschool maakt deel uit van een campus met een school voor buitengewoon secundair onderwijs en een multifunctioneel centrum (MFC) met residentieel en semi-residentieel verblijf. Daarnaast zijn er ook nog enkele begeleidende en ondersteunende diensten op de campus ondergebracht, die specifieke zorg- en opvangvragen van ouders trachten te beantwoorden.

De schoolleiding kiest ervoor om de school te organiseren in drie doelgroepen: een groep voor dove en slechthorende leerlingen, een groep voor leerlingen met een spraak- en/of taalstoornis en een groep voor leerlingen met autismespectrumstoornissen. Voor elke doelgroep organiseert ze afdelingen. Deze afdelingen zijn, volgens de noden van de leerlingen, minder of meer gericht op een mogelijke doorstroom naar het gewoon (vervolg)onderwijs of het buitengewoon secundair onderwijs. Vooral na het kleuteronderwijs en de aanvangsklassen in het lager onderwijs stroomt een aanzienlijk aantal leerlingen terug naar het gewoon basisonderwijs, meestal met GON-begeleiding.

De onderwijsinspectie onderzocht zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling of het schoolteam voor de leergebieden communicatie en taal - Nederlands - Vlaamse gebarentaal en voor wereldoriëntatie - dovencultuur voldoende inspanningen levert om volgens het cyclisch proces van handelingsplanning passende ontwikkelingsdoelen na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de procesvariabelen onderwijsaanbod en sociale en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze een selectie van de regelgeving en de mate waarin het schoolteam aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en de werkomgeving.

Het team investeert onvoldoende in het creëren van gezamenlijke doelgerichtheid om tegemoet te komen aan de decretale opdracht van de school. Dit komt onder meer tot uiting in het gebrek aan een duidelijke visie op het cyclisch proces van handelingsplanning en op het selecteren en nastreven van ontwikkelingsdoelen voor leerlingen van type 7. Op schoolniveau ontbreekt het beleidsmatig aan de nodige ondersteuning om teamleden vertrouwd te maken met de visie en de uitgangspunten van de decretaal vastgelegde referentiekaders en met het handelingsplanmatig werken. Het schoolteam beschikt onvoldoende over afspraken, procedures, instrumenten en middelen om een doordacht, volledig en samenhangend traject op maat van de leerlingen uit te zetten.

Het schoolteam slaagt er voor beide onderzochte leergebieden niet in om binnen een cyclisch proces van handelingsplanning een passend, volledig en samenhangend onderwijsaanbod te realiseren. De kindbetrokkenen slagen er onvoldoende in om een heldere, brede en volledige beginsituatie van de leerlingen in kaart te brengen, te analyseren en te bespreken en zo te komen tot een duidelijke beeldvorming. Tijdens de klassenraad slagen de kindbetrokkenen er te weinig in om concrete en specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften op individueel of groepsniveau te bepalen als uitgangspunt voor het onderwijsaanbod en het -proces. De doelenselectie sluit – omwille van de onvolledigheid van de beeldvorming – veelal onvoldoende aan bij de beginsituatie en de meer specifieke, individuele noden van de leerlingen. Daarenboven bestrijkt de doelenselectie, in het bijzonder in de lagere afdeling, onvoldoende de verschillende domeinen binnen de onderzochte leergebieden. Daardoor ontstaan hiaten in het onderwijsaanbod en het –proces. De kindbetrokkenen werken tijdens de voorbereidingsfase een onderwijsaanbod uit vanuit hun eigen perceptie op de beginsituatie, de leerinhouden en hun opdracht. Deze benadering leidt tot meerdere initiatieven die door hun diversiteit en verschil in kwaliteit een gelijkgerichte aanpak en een graduele opbouw van het onderwijsaanbod hypothekeren. De evaluatiepraktijk is erg divers, afhankelijk van het individuele teamlid en beslaat veelal onvoldoende de verschillende domeinen van de leergebieden. Het schoolteam komt hierdoor onvoldoende tegemoet aan de verwachtingen van de overheid.

De kwaliteitsbewaking van de procesvariabele onderwijsaanbod verloopt weinig vanuit gemeenschappelijke visie en doelgerichtheid. Het schoolteam heeft voor de verschillende leergebieden weinig ervaring met het cyclisch proces van handelingsplanning en het concreet en gezamenlijk selecteren van ontwikkelingsdoelen. Dit leidt tot een onvolledig onderwijsaanbod dat de optimale en harmonische ontwikkeling van de leerlingen belemmert.

Het schoolteam is bekommerd om de sociale en emotionele begeleiding. Alle participanten plaatsen het welbevinden van de kinderen centraal om hen tot ontwikkeling en leren te brengen. Ze doen dit vanuit een constructieve basishouding en een volle aanvaarding van de eigenheid van de leerlingen. Deze aandacht vertaalt zich in preventieve en curatieve maatregelen in de dagelijkse schoolpraktijk. De mate waarin deze maatregelen structureel en systematisch geënt zijn op de ontwikkelingsdoelen voor sociaal-emotionele ontwikkeling type 7 is veeleer beperkt.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne wijst uit dat het schoolteam zorg draagt voor de leer- en de werkomgeving, maar dat er enkele tekorten zijn. De onderwijsinspectie formuleert daarom een gunstig advies beperkt in de tijd.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering voldoende respecteert. De onderwijsinspectie formuleert hiervoor een gunstig advies.

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de leergebieden communicatie en taal - Nederlands -Vlaamse gebarentaal en voor wereldoriëntatie - dovencultuur een ongunstig advies. De onderwijsinspectie is van oordeel dat externe ondersteuning nodig is om de tekorten te remediëren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type 7 - kleuteronderwijs

communicatie en taal: Nederlands, communicatie en taal: Vlaamse gebarentaal, wereldoriëntatie, wereldoriëntatie: dovencultuur

type 7 - lager onderwijs

communicatie en taal: Nederlands, communicatie en taal: Vlaamse gebarentaal, wereldoriëntatie, wereldoriëntatie: dovencultuur

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsaanbod

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 communicatie en taal: Nederlands, communicatie en taal: Vlaamse gebarentaal in type 7 - kleuteronderwijs, communicatie en taal: Nederlands, communicatie en taal: Vlaamse gebarentaal in type 7 - lager onderwijs

Voldoet niet

Het schoolteam slaagt er niet in om via een cyclisch proces van handelingsplanning voor alle leerlingen passende ontwikkelingsdoelen voor communicatie en taal - Nederlands en communicatie en taal - Vlaamse gebarentaal te selecteren en na te streven. De meeste teamleden hebben onvoldoende ervaring met de cyclische werking van de handelingsplanning. De meeste fases ervan missen diepgang, doelgerichtheid, gedifferentieerde begeleiding en samenhang. Het gebrek aan volledigheid en continuïteit in dit dynamisch proces belemmert de realisatie van een onderwijsaanbod afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

Het multidisciplinair team verzamelt zowel interne als externe gegevens om zicht te krijgen op de voornamelijk technische aspecten van het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Tijdens de beginklassenraad en op oudercontacten krijgen ouders de kans om het beeld van hun kind te schetsen en hun verwachtingen te uiten.

Om de beeldvorming te actualiseren, baseren teamleden zich op de gegevens die zij verkrijgen tijdens de evolutiebesprekingen (einde schooljaar) en op het kennismakingsmoment met de ouders.

Teamleden hebben naast de schoolse aspecten bij de beeldvorming ook aandacht voor sociaal-emotionele aspecten en de impact hiervan op de leerbaarheid van de leerlingen.

Daarnaast vormen resultaten van logopedische onderzoeken, observaties, toetsen of informatie in het leerlingvolgsysteem uit het gewoon onderwijs een referentiekader waarop teamleden zich baseren bij het uitwerken van hun aanbod en bij het samenstellen van de leerlingengroepen.

Er zijn echter grote verschillen in de mate waarin de kindbetrokkenen er individueel of samen in slagen om de beginsituatie voor alle domeinen binnen het leergebied in kaart te brengen. Afhankelijk van de eigen perceptie op de relevantie van domeinen krijgen één of meerdere domeinen geregeld weinig tot geen aandacht tijdens de fase van de beginsituatiebepaling. Dit leidt tot een zeer grote verscheidenheid in de beeldvorming en in de bepaling van de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Het team brengt de beschikbare informatie op een weinig gestructureerde en niet-efficiënte manier samen. De actuele overlegcultuur zorgt er voor dat informatie wel in enige mate doorstroomt, maar dat een functionele neerslag ontbreekt. De versnipperde registratie is niet door alle kindbetrokkenen integraal raadpleegbaar, wat een efficiënte en duidelijke beeldvorming belemmert.

Het schoolteam beschikt niet over een systematiek om de resultaten van toetsen en tests doordacht te analyseren op leerling-, groeps- en schoolniveau om zo leervorderingen efficiënt in beeld te brengen. Dit belemmert ernstig de actualisatie van de beeldvorming en het accuraat bijsturen van het onderwijsaanbod.

Doelenselectiefase
Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg

Teamleden zijn te weinig vertrouwd met de kerngedachten van de leergebieden, de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen voor het buitengewoon basisonderwijs. Op schoolniveau ontbreekt het aan een gezamenlijk afgelegd traject van studie, schoolvisie, afspraken, gerichte ondersteuning en opvolging.

Leraren verwijzen, voornamelijk vanuit verantwoordingsperspectief, naar eindtermen en leerplandoelen uit het gewoon basisonderwijs, naar ontwikkelingsdoelen of naar doelen uit onderwijsleerpakketten. De doelenlijsten variëren van uiterst uitgebreid tot minimaal. Ze vormen veelal een legitimering van het onderwijsaanbod dan wel een gerichte selectie van doelen om een onderwijsaanbod op basis van de beginsituatie te bepalen.

De mate waarin de doelen de klaspraktijk richting geven en de evaluatie van het pedagogisch didactisch handelen mogelijk maken, is sterk leerkrachtafhankelijk. De doelenselectie richt zich in de meeste klasgroepen vooral op de meetbare aspecten van taal (spelling, technisch en begrijpend lezen). Ze vormt te weinig een fase om de onderwijspraktijk af te stemmen op de specifieke noden van de leerlingen en op een optimale integratie. Het gebrek aan een duidelijk en volledig beeld van de concrete prioritaire opvoedings- en onderwijsbehoeften, vanuit multidisciplinair overleg, bemoeilijkt de doelenselectie en het uitzetten van bruikbare tussendoelen op maat.

De mate waarin de kindbetrokkenen voor alle domeinen van het leergebied expliciet ontwikkelingsdoelen bepalen op individueel of groepsniveau is afhankelijk van de perceptie van de betrokkenen zelf. Ook de mate waarin ze erin slagen om de ontwikkelingsdoelen correct te interpreteren, verschilt wezenlijk binnen de school, waardoor er grote verschillen bestaan in de relevantie ervan voor de leerlingen.

Dove en slechthorende leerlingen krijgen naast het aanbod Nederlands een aanbod in de Vlaamse gebarentaal (VGT). Dit waardevol communicatiekanaal kent een toenemende doelgerichtheid. Teamleden stellen optimale communicatievaardigheden voor deze leerlingen voorop en ambiëren een vlotte maatschappelijke integratie. Het spanningsveld op schoolniveau, tussen een auditief orale benadering en de visuele ondersteuning via VGT, belemmert enerzijds, maar stimuleert anderzijds het inzetten van beide communicatiekanalen.

De doelenselectie gebeurt voornamelijk op groepsniveau en minder in functie van de individuele opvoedings- en onderwijsbehoeften en hierop afgestemde leertrajecten. Differentiatie beperkt zich in de meeste klasgroepen meestal tot het verder opsplitsen van de klasgroep in homogene niveaugroepen. Logopedisten formuleren vanuit hun expertise specifieke therapeutische doelen en linken die aan de individuele taalnoden van leerlingen.

Vorbereidingsfase
Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting

Voor de groepssamenstelling is in de kleuterafdeling de specifieke context richtinggevend. In de lagere afdeling speelt naast deze indeling ook het taalontwikkelingsniveau van de leerlingen een rol.

Hoewel communicatie en taal de rode draad vormen van de ondersteuningsnoden, blijkt uit klasobservaties en documentenanalyse dat de leerlingen overwegend hetzelfde klassikale taalaanbod krijgen. Leerkrachten maken weinig gebruik van differentiatiemogelijkheden als antwoord op de specifieke en individuele opvoedings- en onderwijsbehoeften van leerlingen. In de meeste gevallen rekenen de klasleerkrachten op de ondersteuning door de logopedisten om het extra aanbod af te stemmen op de onderwijsbehoeften.

De beperkte mogelijkheden tot formeel overleg op systeemniveau zorgen er voor dat waardevolle initiatieven beperkt blijven tot de eigen klasgroep en niet tot groepsreflectie en eventuele afspraken leiden.

Het schoolteam creëert horizontale samenhang met wereldoriëntatie. In samenspraak met de logopedisten selecteren klasleerkrachten per thema streefwoordenschat om de taalvaardigheid van de leerlingen te verhogen. Criteria als functionaliteit en bruikbaarheid sturen deze selectie van themawoordenschat te weinig aan. Teamleden trekken minder onderwijstijd uit voor de systematische ontwikkeling van communicatievaardigheden zoals luisteren en spreken en voor de ontwikkeling van communicatief schrijven.

Vanuit de visie op visueel leren besteden teamleden in klasgroepen met dove en slechthorende leerlingen, expliciet aandacht aan het voorstellingsvermogen. Leerlingen leren er om de woordbeelden niet enkel technisch maar ook inhoudelijk te vatten. Teamleden hebben grote aandacht voor de gehoorondersteuning van de leerlingen.

Teamleden opteren voor leerlingen met autisme bewust voor een gestructureerde en voorspelbare leer- en leefomgeving. Vanuit deze veiligheid worden leerlingen in meer of mindere mate stapsgewijs voorbereid op en uitgedaagd tot het omgaan met minder voorspelbare contexten. Ook hier steunt dit initiatief meer op eigen percepties en informele onderlinge afstemming dan op gelijkgerichte aansturing en opvolging.

Uitvoeringsfase <i>Planmatige aanpak</i> <i>Aanbod op maat</i> <i>Organisatie op maat</i> <i>Actief leren</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Methodiek en werkvormen</i> <i>Samenhang realiseren</i>	De schoolvisie vermeldt de aandacht voor communicatie en taal als het uitgangspunt voor de klaspraktijk. Hoewel doelgerichtheid, aanbod op maat en samenhang in het taalaanbod ontbreken, bewaken heel wat teamleden dat leerlingen gemotiveerd blijven om te communiceren. Met een meer ervaringsgerichte insteek streven een aantal teamleden naar het spontaan uitlokken van taal en een verhoogd welbevinden. Toch boet de aandacht voor luisteren, spreken en communicatieve schrijfvaardigheden in tegenover de cognitieve en technische aspecten van taal. In de lagere afdeling ligt een grote nadruk op lezen, spelling en taalbeschouwing en is het harmonisch evenwicht tussen de verschillende domeinen van taal zoek. Teamleden hebben weinig aandacht voor de relatie tussen het aangeleerde en de praktische bruikbaarheid ervan in het dagelijkse leven. De functionaliteit van taal wegen ze minder af tegenover aspecten van weerbaarheid en maatschappelijke integratie.
--	--

Teamleden passen didactische principes zoals visualiseren, concretiseren, beleven en herhalen erg divers toe. Ze delen geen gelijkgerichte visie op 'leren en onderwijzen', waardoor een gezamenlijke doelgerichtheid in pedagogisch-didactisch handelen ontbreekt. Dit komt ook onder meer tot uiting in de keuzes van methodieken en werkvormen en in de mate waarin de leerlingen kansen krijgen om actief, interactief of coöperatief te leren.

De schoolleiding, het middenkader of andere teamleden nemen veeleer uitzonderlijk verantwoordelijkheden op om (de kwaliteit van) het werk op te volgen, met de betrokkene(n) te bespreken en – waar nodig – vormen van coaching of ondersteuning te voorzien.

In de kleuterafdeling gaat er aandacht naar het actief beleven van taal en zijn de meeste teamleden zich er van bewust dat het gericht omgaan met taal zich doorheen de hele klasdag kronkelt. In de lagere afdeling start het aanbod nog te veel vanuit de perceptie op het onderwijsaanbod en het –proces. Een doelgericht onderwijsaanbod op basis van een duidelijke beginsituatie en doordachte doelenselectie is veeleer uitzonderlijk.

Hoewel de school over een aantal ondersteunende softwarepakketten beschikt, is de ICT- uitrusting en het gebruik ervan in de klassen zeer divers. Een aantal teamleden zorgt vanuit eigen perceptie voor een minimale visuele ondersteuning terwijl andere teamleden intentioneel sterk inzetten op visuele ondersteuning via meerdere media en middelen.

De meeste teamleden staan in voor een vlotte communicatie tussen school en gezin. Weekbrieven en een weekendschriftje houden de band tussen beide warm.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procevaluatie
Rapportering

Het schoolteam heeft geen duidelijke en gelijkgerichte visie op leerlingen-evaluatie en op het kritisch omgaan met genormeerde testen. De evaluatiepraktijk is erg divers waarbij een systematische terugkoppeling naar geselecteerde doelen meestal ontbreekt. In de lagere afdeling bestaat de evaluatie grotendeels uit toetsen gericht op technisch-cognitieve aspecten. Logopedisten maken evaluatieverslagen waarin ze onder meer via disciplinegebonden testen de leervorderingen van individuele leerlingen zichtbaar maken.

Teamleden beschikken over weinig objectieve criteria om de leervorderingen voor de domeinen luisteren, spreken en communicatieve schrijfvaardigheden in beeld te brengen. Deze krijgen geregeld een zeer beperkte of geen plaats in de evaluatiepraktijk. De verschillen in doelgerichtheid en volledigheid in de vorige fasen van handelingsplanning hypothekeren ernstig de evaluatiefase. Zij belemmeren het cyclisch proces en laten niet toe dat evaluatiegegevens het startpunt vormen van een nieuwe, evenwichtige en volledige beeldvorming.

De betrokken teamleden bespreken de resultaten op de klassenraden en op overlegmomenten met de paramedici. Op de eindklassenraad bespreken de teamleden de verzamelde gegevens over de taalontwikkeling van de leerlingen. Deze gegevens vormen de basis voor de groepsverdeling van het nieuwe schooljaar. Ook hier ontbreekt een handelingsgerichte besluitvorming als antwoord op de individuele opvoedings- en onderwijsbehoeften van leerlingen. Het schoolteam zoekt naar een meer actuele en digitale registratie om de leerlinggegevens te structureren.

3.1.1.2 wereldoriëntatie, wereldoriëntatie: dovencultuur in type 7 - kleuteronderwijs, wereldoriëntatie, wereldoriëntatie: dovencultuur in type 7 - lager onderwijs

Voldoet niet

Het schoolteam slaagt er niet in om via een cyclisch proces van handelingsplanning voor alle leerlingen passende ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie en wereldoriëntatie - dovencultuur te selecteren en na te streven. Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling missen alle fasen van de handelingsplanning kwaliteit, doelgerichtheid en samenhang. Het onderwijsaanbod houdt weinig rekening met een harmonische ontwikkeling, functionaliteit en maatschappelijke redzaamheid. Het gebrek aan volledigheid en continuïteit in het cyclisch proces zorgen er voor dat het onderwijsaanbod te weinig in relatie staat met de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de individuele leerling. Kennisinhouden nemen de bovenhand. Vaardigheden, attitudes en de concrete toepassing van opgebouwde inzichten komen onvoldoende aan bod.

Beginsituatiebepaling
Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

Teamleden hebben, naast de schoolse aspecten bij de beeldvorming ook aandacht voor sociaal-emotionele aspecten en de impact hiervan op de leerbaarheid van de leerlingen.

Hoewel er tijdens de intakegesprekken en op de klassenraden aandacht gaat naar de interesses en de sterke punten van de leerlingen, is de expliciete aandacht om gericht gegevens te verzamelen over wereldoriëntatie zeer beperkt.

De eigen perceptie op de verwachtingen voor dit leergebied leidt vooral tot een onderwijsaanbod vanuit een te inhoudelijke uitwerking van thema's. Deze focus vormt de basis voor de beperkte aandacht om een brede, volledige beginsituatie van de (individuele) leerlingen in kaart te brengen en te bespreken.

De beeldvorming geeft te weinig concrete informatie over de nagestreefde doelen en de behaalde beheersingsgraad van kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes. Dit hiaat hypothekeert de actualisering van de beginfase én het vervolg van het cyclisch proces van handelingsplanning.

Doelenselectiefase <i>Selectie ontwikkelingsdoelen</i> <i>Leerlingenkenmerken</i> <i>Op maat</i> <i>Harmonische ontwikkeling en optimale integratie</i> <i>Evenwichtig aanbod</i> <i>Doelenkaders</i> <i>Multidisciplinair overleg</i>	Teamleden zijn te weinig vertrouwd met de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie – dovencultuur en de kerngedachten van dit leergebied. Het team beschikt niet over een uitgesproken visie en bijbehorende verwachtingen en afspraken om dit leergebied doelbewust en doelgericht te plannen. De intentionele aandacht voor een gevarieerd aanbod in functie van een harmonische ontwikkeling en voor een functioneel aanbod in functie van maatschappelijke integratie is gering. Aspecten van zelfredzaamheid en vrije tijd komen niet overal aan bod.
---	---

Op schoolniveau ontbreekt het aan duidelijke procedures en instrumenten voor een handelingsplanmatige aanpak en aan opvolging en coaching om de teamleden hierin te ondersteunen. Een aantal teamleden hanteert het doelenkader, enkele jaren geleden samen met de pedagogische begeleiding ontwikkeld, zeer divers en vanuit een eigen interpretatie. Andere teamleden verwijzen, voornamelijk vanuit verantwoordingsperspectief, naar eindtermen en leerplandoelen uit het gewoon basisonderwijs, naar ontwikkelingsdoelen of naar doelen uit onderwijsleerpakketten. De meeste kleuteronderwijzers gebruiken een referentiekader van de onderwijskoepel, gericht op het reguliere kleuteronderwijs, vooral om de thema's en de geregeld weerkerende activiteiten en het aanbod in de hoeken te legitimeren.

Een doelenselectie, afgestemd op de beginsituatie van de groep en/of op maat van de individuele leerling, ontbreekt. Ontwikkelingsdoelen geven de klaspraktijk te weinig richting en ondersteunen onvoldoende de evaluatie van het pedagogisch didactisch handelen.

Schoolafspraken sturen deze fase te weinig aan. Teamleden zoeken op eigen initiatief naar doelen die activiteiten, onderwerpen en thema's legitimeren. Teamleden hebben occasioneel en intuïtief aandacht voor de toegevoegde en type-eigen ontwikkelingsdoelen wereldoriëntatie - dovencultuur. Deze veeleer individuele aanpak en werkwijze hypothekeert de doelgerichtheid, het evenwicht en de gradatie binnen het onderwijsaanbod.

De aandacht voor horizontale samenhang met Nederlands – Vlaamse gebarentaal zorgt meer en meer voor onderlinge afstemming tussen kindbetrokkenen, waardoor hun doelen tot op zekere hoogte ingebed zijn in het actuele thema.

Vorbereidingsfase
Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting

De meeste teamleden plannen elk op eigen wijze hun aanbod voor wereldoriëntatie. Meestal gebeurt dit heel beknopt en is de relatie met doelen onduidelijk. De schoolafspraken, gemaakt rond agendagebruik en klaswerkplanning, worden niet doelgericht geïmplementeerd of opgevolgd. Niet alle teamleden selecteren doelen bij de uitwerking van het klaswerkplan of de weekplanning. Onderlinge afstemming, zowel van het aanbod als van het gebruik van tijd- en ruimtekaders, verloopt voornamelijk op vrijblijvende, informele wijze.

Afhankelijk van de doelgroep focussen de kleuteronderwijzers in meer of mindere mate op een complementaire samenwerking met de andere kindbetrokkenen. De benadering van het onderwijsproces, eigen aan het kleuteronderwijs, creëert algemeen een dynamische klascontext waarbij de kleuteronderwijzers vooral gericht zijn op het momentaan ingaan op de kleuters. De kleuteronderwijzers werken geregeld eenzelfde thema voor de verschillende groepen uit. Hierdoor werken ze enerzijds meer en meer samen om een graduele opbouw te voorzien. Ze verenigen echter op deze manier de mogelijkheden tot variatie in thema's waardoor ze minder (kunnen) inspelen op de interesses/noden van de kleuters.

De vaak voorkomende klassikale aanpak, de ruime aandacht voor het invullen van werkbundels en de terugkerende thema's verenigen in de klassen van de lagere afdeling de realiteitswaarde van het aanbod. Leerinhouden sluiten te weinig aan bij de visie op functioneel onderwijs en bij de leefwereld van de kinderen. Het gebrek aan afspraken, aansturing en opvolging van het cyclisch proces belemmert de organisatie van een gelijkgericht en aansluitend aanbod.

Teamleden uit de afdeling met dove en slechthorende leerlingen zetten in op visuele ondersteuning en Vlaamse gebarentaal om het aanbod voor wereldoriëntatie te verdiepen. Occasioneel brengen zij leerlingen in contact met de dovencultuur. In de autiklasgroepen benutten teamleden de soms heel specifieke interesses van leerlingen als een ingangspoort om sociale interactievormen te stimuleren en aan te leren, via het gefaseerd leren uitwerken van projecten. In de doelgroep met leerlingen met spraak- of taalstoornissen zetten de kindbetrokkenen zeer sterk in op de samenhang tussen Nederlands en wereldoriëntatie, wat mogelijkheden biedt om de werkelijkheidsgerichtheid en de functionaliteit van het onderwijsaanbod te verhogen. In de meeste klasgroepen vertrekken thema's vanuit waarnemingen binnen of buiten de schoolmuren. De teamleden besteden meer en meer aandacht aan de inbreng van realia in het didactisch proces, waardoor de werkelijkheidsgerichtheid van het onderwijsaanbod geleidelijk verhoogt. Geregeld echter richten ze het onderwijsaanbod vooral op de talige aspecten van het thema.

Uitvoeringsfase

Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

Vanuit een streven naar welbevinden kiest een aantal leraren voor een aanbod dat vertrekt vanuit ervaring en beleving en betrekken ze de leerlingen nauw bij het leerproces.

De kleuteronderwijzers zorgen voor een samenspel van occasionele en intentionele processen. Naast seizoens- of kalendergebonden thema's besteden ze aandacht aan de uitvoering van thema's gebaseerd op de interesses of noden van de kleuters. De activiteiten binnen de thema's stimuleren de kleuters tot exploreren, experimenteren en verwoorden. De simultane uitvoering van dezelfde thema's in verschillende klasgroepen leidt tot een graduele opbouw maar beperkt de mogelijkheid om in te spelen op wat concreet binnen de eigen klasgroep bij de kleuters leeft.

Een aantal leerkrachten uit de lagere afdeling heeft er oog voor om een uitdagende, rijke en samenhangende leeromgeving te creëren die is afgestemd op het thema. Andere teamleden verkiezen een veeleer theoretisch benadering van een technisch-cognitief aanbod. De meeste klasgroepen beschikken over tijd- en ruimtekaders maar deze missen een graduele opbouw en een functioneel en dynamisch gebruik. De mate waarin de klasleerkrachten erin slagen om een multiperspectieve benadering van het leergebied te realiseren, verschilt van individu tot individu. De eigen perceptie op het leergebied is bepalend voor de didactische aanpak én voor de relevantie en de volledigheid van het aanbod. Er zijn grote verschillen in de mate waarin alle domeinen intentioneel en gradueel opgebouwd in de praktijk aan bod komen.

Het gebrek aan opvolging op schoolniveau van het gebruik van diverse methodieken en werkvormen belemmert een gelijkgerichte en samenhangende benadering van het leergebied.

De klasuitstappen, het benutten van de groene omgeving, extra-murosactiviteiten en doe-activiteiten verhogen de werkelijkheidswaarde van het onderwijs. Teamleden hebben intuïtief aandacht voor actualiteit maar dit aanbod mist vaak samenhang en onderlinge afstemming binnen wereldoriëntatie en samenhang met communicatie en taal.

De school blijft zoeken naar ervaringsdeskundigen voor het onderwijs in de dovencultuur. De meeste teamleden hebben impliciet aandacht voor het overbrengen van aspecten van de dovencultuur. Leraren en ook leerlingen kunnen met hun zorgen hierrond terecht bij de gebarenjuffen en ook in het MFC.

Evaluatiefase

Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procesevaluatie
Rapportering

Het team beschikt niet over een duidelijke visie op evaluatie. Het schoolteam neemt het breed evalueren, zoals vooropgesteld bij de decretale verankering van de ontwikkelingsdoelen voor het buitengewoon basisonderwijs, niet op in haar ontwikkelingsproces. Teamleden doorliepen geen gezamenlijk traject om deze decretale opdracht te verkennen en te vertalen volgens de schooleigen context.

De evaluatie in de kleuterafdelingen binnen de doelgroepen bestaat in sterke mate uit spontane en intentionele observaties, die worden geregistreerd in een observatie- en/of communicatieschriftje. De kleuteronderwijzers richten zich hierbij vooral op signalen van welbevinden en betrokkenheid van de kleuters bij het aanbod en minder op de mate waarin ze voor de verschillende domeinen van wereldoriëntatie ontwikkelen.

De evaluatie in de lagere afdeling bestaat hoofdzakelijk uit het screenen van het aanbod en het toetsen van kennisverwerving. De aandacht voor de opvolging van de ontwikkeling van vaardigheden en attitudevorming is heel gering. In een aantal klassen zijn aanzetten tot zelfcorrectie en zelfevaluatie.

De beperkte structurele verwerking van gegevens in de beeldvorming en het niet concreet en gericht selecteren en nastreven van doelen, op groeps- of kindniveau, belemmeren een doordachte, relevante en evenwichtige evaluatie.

Teamleden benutten de evaluatie te weinig om het leertraject en de leerwinst van de leerling tegen de achtergrond van zijn eigen mogelijkheden, attitudes en vaardigheden af te zetten. Deze hiaten bemoeilijken het gebruik van de evaluatiegegevens voor het actualiseren van de nieuwe beginsituatie in de opstart van het volgende cyclisch proces.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee de interne preventie-adviseur de controles uitvoert, registreert en opvolgt. Dit resulteert in een waakzaamheid voor ongunstige veranderingen in de leer- en de leefomgeving van leerlingen en personeelsleden. De directeur en de preventieadviseur brengen vanuit eigen vaststellingen en vanuit de aanwezige verslagen van bevoegde diensten eventuele hiaten in beeld. Uit het globaal preventieplan blijkt dat de school de tekorten beheerst en de nodige budgetten voorziet. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere staan gepland.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten blijken er enkele tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van de laagspanning. De school beschikt niet over een gunstig keuringsverslag. De interne elektriciteitsdienst werkte een aantal kleine inbreuken weg. De overige inbreuken wenst de school aan te pakken tijdens de renovatie- en verbouwingswerken.

Tijdens de controle door de inspectie werd vastgesteld dat het sanitair en de sanitaire ruimtes om belangrijke infrastructurele aanpassingen vragen. Toiletten voor leerlingen en personeel zijn niet overal gescheiden. Er is geen opsplitsing tussen toiletten voor jongens en toiletten voor meisjes. De toiletten voor mannen en vrouwen (personeel en bezoekers) zijn niet overal gescheiden. De school beschikt over een ruim voldoende aantal toiletten maar dient de organisatie en de indeling grondig te herbekijken en te structureren.

De school krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De inspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsaanbod

Doelgerichtheid Het schoolteam kiest ervoor om zich te organiseren in drie doelgroepen (ASS DSH en ST) waarbinnen ze drie afdelingen organiseert. De visieteksten over de samenstelling en werking van deze afdelingen bevatten tot op zekere hoogte informatie over de invalshoek(en) voor het onderwijsaanbod en het –proces. Primaire invalshoeken zijn het welbevinden en de taalontwikkeling van de leerlingen, op zich inherent aan de leerlingenkenmerken binnen type 7. Afhankelijk van de doelgroep en de afdeling bevatten de teksten daarnaast vooral informatie over Nederlands - communicatie en taal, wiskunde en – veelal globaler – wereldoriëntatie.

Het schoolteam heeft geen uitgesproken visie op de uitvoering van het cyclisch proces van handelingsplanning en op het planmatig werken met ontwikkelingsdoelen. Een geïmplementeerde visie rond het aanbod op maat van de doelgroep, doordachte criteria en gelijkgerichte afspraken op schoolniveau, die een doelgericht aanbod stroomlijnen en vorm geven, ontbreken. De afstemming van de doelenselectie en het onderwijsaanbod op de beginsituatie van de (individuele) leerlingen gebeurt niet structureel en systematisch in alle groepen. Het samen nadenken over en formuleren van relevante en prioritaire opvoedings- en onderwijsbehoeften als vertrekbasis om de leerkansen van de leerling te verhogen, is geen verworvenheid. Momenteel speelt het team hoofdzakelijk in op kortetermijnnoten en is er te beperkt sprake van een doelgerichte, doordachte en volledige handelingsplanmatige begeleiding van de leerlingen.

Voor de meest meetbare aspecten van Nederlands - communicatie en taal en wiskunde is het aanbod geënt op de testen uit het leerlingvolgsysteem en toetsen uit onderwijsleerpakketten die vooral gericht zijn op technisch-cognitieve aspecten uit deze leergebieden.

De teamleden trachten daarnaast een onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie te voorzien, dat meestal is gekoppeld aan Nederlands of communicatie en taal. In de meeste klasgroepen is de planning en uitvoering van het onderwijsaanbod voor dit leergebied vooral gericht op het gezamenlijk vorderen van de klasgroep en is er veeleer uitzonderlijk een expliciete aandacht voor differentiatie op basis van de beginsituatie van de individuele leerlingen.

Voor de overige leergebieden is sporadisch informatie te vinden in de beeldvorming. Deze is echter meestal te beperkt om als startpunt te (kunnen) dienen voor een handelingsplanmatige aanpak, waardoor het onderwijsaanbod voor deze leergebieden zeer beperkt of onvolledig wordt samengesteld. De beperkte aandacht voor de ontwikkelingsdoelen ligt aan de basis van deze hiaten in het aanbod.

Het leergebied muzische vorming wordt in de lagere afdeling niet volledig en systematisch aangeboden. De voorziene onderwijstijd is ontoereikend. De klemtoon van het aanbod richt zich vooral op beeldende vorming. De domeinen muziek en beweging krijgen tot op zekere hoogte een plaats binnen het aanbod ritmiek dat ambulante teamleden verzorgen. De overige domeinen drama en media, de attitudinale en de aanvullende doelen voor type 7 krijgen weinig tot geen plaats in het onderwijsaanbod.

In sommige groepen wordt Frans aangeboden. De kindbetrokkenen reflecteren nog weinig kritisch over de hoeveelheid van het aanbod en de bruikbaarheid binnen de verdere schoolloopbaan.

In de kleuterafdeling is het aanbod voor lichamelijke opvoeding beperkt tot één lestijd per week. De klasleerkrachten plannen hiervoor niet doelgericht bijkomende bewegingsinitiatieven. Het onderwijsaanbod voor de lagere afdeling vormt de gedeelde verantwoordelijkheid van de leerkrachten lichamelijke opvoeding. Zij werken systematisch samen om voor de leerlingen een passend onderwijsaanbod te (kunnen) voorzien. De sportzalen zijn akoestisch niet aangepast voor het gemengd en simultaan gebruik ervan met klasgroepen van de secundaire school.

De leergebieden sociaal-emotionele ontwikkeling, leren leren en ICT komen niet handelingsplanmatig aan bod. Zij krijgen veeleer occasioneel en geïntegreerd in andere leergebieden enigszins aandacht. De mate waarin het team deze leergebieden gradueel en doordacht gestalte geeft tijdens de schoolloopbaan van de leerlingen is veeleer te beperkt.

Ondersteuning Het schoolteam heeft aandacht voor het creëren van een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat en voor het welbevinden van leerlingen om de leerbaarheid te ondersteunen. Door de samenwerking met het internaat en het semi- internaat van het MFC is er ook afstemming rond huiswerk en vrijetijdsbesteding.

De samenwerking tussen leerkrachten en paramedici binnen de doelgroepen, afdelingen en de onderliggende subteams van kindbetrokkenen verloopt vlot op uitvoeringsniveau. Via frequent informeel en formeel overleg stemmen ze hun aanbod zo goed mogelijk op elkaar af, waardoor tot op zekere hoogte een complementaire begeleiding van de leerlingen ontstaat.

De huidige onderwijskundige werking situeert zich vooral op het niveau van de doelgroepen, de afdelingen of – in het bijzonder – de subteams. Leerkrachten, paramedici en leden van het middenkader, gevormd door de orthopedagogen en de psychologen, vinden elkaar op dit niveau om in meer of mindere mate samen te werken om het onderwijs vorm te geven. Deze samenwerking is vooral gebaseerd op de gegroeide en gedeelde eigen perceptie, op de eigenheid van de doelgroep en het bijbehorende uit te werken onderwijsaanbod. De kindbetrokkenen werken dan ook vooral via onderlinge aanpassing samen aan de begeleiding van de leerlingen.

Het ontbreekt de school echter aan een gelijkgerichte visie om het onderwijs systematisch te enten op een handelingsplanmatige aanpak en te richten op een relevante selectie van ontwikkelingsdoelen. Dit gebrek leidt tot een veeleer geïsoleerde werking per doelgroep of onderliggend subteam van kindbetrokkenen. De mate waarin de multidisciplinaire samenstelling ervan handelingsplanmatig en handelingsgericht samenwerkt, verschilt van doelgroep tot doelgroep en van subteam tot subteam.

Doeltreffendheid Het team beschikt niet over een duidelijke visie op evalueren, waardoor er geen consistente en transparante evaluatiepraktijk in de school bestaat. De mate waarin formatieve en summatieve evaluatie en product- en procesevaluatie doordacht worden aangewend om de ontwikkeling van leerlingen op te volgen, verschilt van teamlid tot teamlid en is veeleer te beperkt.

De evaluatiepraktijk is vooral gericht op de leergebieden Nederlands - communicatie en taal en wiskunde. De resultaten vormen tot op zekere hoogte de basis om het directe vervolgaanbod te bepalen. Teamleden vinden elkaar bij het maken van organisatorische en (onderwijs)inhoudelijke afspraken, die aansluiten op het voorafgaande aanbod. Tijdens informeel en formeel overleg reflecteren de kindbetrokkenen op microniveau over de effecten van hun aanbod. Eigen inzichten, ervaringen en visies vormen het referentiekader om onderling de aanpak op elkaar af te stemmen, waardoor de eigen werking grotendeels bevestigd en bestendigd wordt. Een gebrek aan feedbackcultuur en aan kritische zelfreflectie rond de eigen interne kwaliteitszorg belemmert de realisatie van een dynamisch en kwaliteitsvol proces van handelingsplanning om het onderwijsaanbod vorm te geven.

Het schoolteam is op de hoogte van de resultaten in het vervolgonderwijs maar analyseert deze gegevens niet om de effectiviteit van het eigen aanbod in vraag te stellen.

Ontwikkeling Vanuit een groot vertrouwen in de jarenlange traditie van omgaan met de specifieke beperkingen van de leerlingen leeft er weinig nood aan een kritische zelfevaluatie van het onderwijsaanbod. Het beperkte vermogen om vanuit een diepgaande sterkte-zwakteanalyse de eigen school- en klaswerking af te zetten tegen de verwachtingen van externen, in het bijzonder de Vlaamse overheid, leidt op zich tot een beperkte gerichtheid op ontwikkeling en innovatie.

Opvallend is de beperkte aandacht die het team de voorbije jaren besteedde aan de feedback en aanbevelingen in het doorlichtingsverslag van 2008. Hoewel dit verslag duidelijk gewag maakte van een onevenwichtig en onvolledig onderwijsaanbod pikte het team dit niet op om de nodige bijstellingen te doen.

Teamleden uit de DSH-afdeling zijn zoekende naar een evenwicht tussen de nadruk op de auditief orale benadering en visuele ondersteuning ondermeer door VGT en gericht omgaan met denk- en verwerkingsstijlen van dove en slechthorende leerlingen. Toch werden er op schoolniveau nog geen afspraken gemaakt of criteria gehanteerd om dit aanbod te evalueren en de meerwaarde van de complementariteit van beide visies te benutten.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid Het beleid en de teamleden hebben ruime aandacht voor het welbevinden van de leerlingen. Het schoolteam straalt voor sociale en emotionele begeleiding een gemeenschappelijk gedragen visie uit. Het beschikt over een werkgroep 'preventie en welbevinden', die een uitgesproken visietekst ontwikkelde waarin doelen op het niveau van leerlingen, personeel en de school gericht zijn op een veilig en positief leef- en leerklimaat. Het team gebruikt meer en meer een preventiepiramide om de gezamenlijke aanpak van het stimuleren van wenselijk gedrag binnen de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen te verhogen en te bestendigen.

Het bestuderen van methodieken en achtergronden over onder andere gezinsgericht werken, preventie van en omgaan met agressie, nieuwe autoriteit en geweldloze communicatie, leidden tot een algemene gedragen visie en beleid.

Het team nam een structureel initiatief om leerlingen te ondersteunen in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Voor leerlingen, die in de school acuut of manifest ongewenst gedrag vertonen, ontwikkelde de school 'De Halte', een klasexterne setting waar de leerling(en) expliciete begeleiding voor hun sociaal-emotionele ontwikkeling krijgen. Vanuit 'De Halte'-werking krijgen leerlingen doelgericht begeleiding naar aanleiding van hun opvoedings- en onderwijsbehoeften, maar deze is weinig geconcretiseerd en gecentraliseerd in de totale handelingsplanning.

Aansluitend bij de leeftijd en de noden van de leerlingen bieden de teamleden passende psycho-educatie om een realistisch zelfbeeld bij de leerlingen te ontwikkelen. De mate waarin de andere basiskenmerken van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen, 'gemotiveerd zijn' en 'zelf initiatief nemen', intentioneel aan bod komen in de begeleiding, hangt echter af van de individuele kindbetrokkenen.

Ondersteuning De samenwerking op het niveau van de doelgroep, de afdeling of een subteam biedt kindbetrokkenen mogelijkheden om samen de sociale en emotionele begeleiding op elkaar af te stemmen. De teamleden focussen daarbij sterk op het bevestigen en stimuleren van wenselijk gedrag en wisselen onderling geregeld informatie over de leerlingen uit. Ze kunnen ook terecht bij de orthopedagoog of psycholoog van de doelgroep. Samen zoeken ze naar een meer passende begeleiding of interventies gericht op gedragsmodulatie.

Het team zet in op een structurele interactie met de ouders. Via weekbrieven of weekendverslagen delen respectievelijk leerkrachten en ouders informatie over het leven en het gedrag van de leerlingen met elkaar. Deze interactie levert voor beiden heel wat relevante informatie op om op een passende en begripvolle manier om te gaan met de emoties van de leerlingen en om er passend op in te spelen.

‘De Halte’ speelt zowel preventief als remediërend in op specifieke sociaal emotionele noden van leerlingen en de ondersteuning van de teamleden. De leerlingen erkennen deze werking als een kans om in een veilige en aangepaste context tot rust te komen, hun gedrag te leren reguleren en een positief zelfbeeld op te bouwen. Hierdoor verhogen hun kansen op sociale integratie. Om het implementatieproces van ‘De Halte’-werking te ondersteunen, werkte het team vanuit deze visie een draaiboek uit met preventieve maatregelen, een protocol voor crisismanagement met aandacht voor de nazorg en speeltijdpermanentie. Ouders worden bij dit proces betrokken en via een aangepaste folder geïnformeerd over de doelen die met hun kind nagestreefd worden.

Doeltreffendheid De kindbetrokkenen trachten kort op de bal te spelen en onmiddellijk in te pikken op de gedragsuitingen van de leerlingen. De sterke focus op deze momentane begeleiding leidt als het ware tot een permanente en snelle evaluatie van het effect van de interventie. De teamleden en het beleid motiveren en stimuleren elkaar eerder informeel om de aandacht voor het welbevinden en het leerplezier bij de leerlingen hoog te houden.

Een uitgesproken handelingsplanmatige aanpak van de sociaal-emotionele ontwikkeling ontbreekt echter. Hierdoor hypothekeert het schoolteam sterk de mogelijkheden om structureel en systematisch te reflecteren over de aanpak en de effecten van de sociale en emotionele begeleiding.

De visie van de ontwikkelingsdoelen voor sociaal-emotionele ontwikkeling en de expliciete doelen binnen de domeinen ‘dynamisch-affectieve ontwikkeling’, ‘sociale cognitie’ en ‘sociale competentie’ vormen geen algemeen referentiekader om structureel en systematisch de sociale en emotionele begeleiding richting te geven én de doeltreffendheid ervan te onderzoeken.

Het team van “De Halte” bewaakt op dynamische wijze het proces van de eigen werking. Momenteel verzamelen zij gegevens om de effecten van hun werking in kaart te brengen. Op basis van deze gegevensverzameling beogen zij op termijn het borgen en bijsturen van deze werking.

Ontwikkeling De schoolleiding nam recent in samenspraak met het team het initiatief om vorming op te zetten rond klasmanagement en geweldloze communicatie. Het schoolteam wil de benadering van de leerlingen sterker afstemmen op de sociale en emotionele noden. Voor de implementatie van deze methodiek is een traject gepland. Niet alle kindbetrokkenen zijn van dit implementatietraject op de hoogte.

Informele positieve feedback van teamleden en ouders en ook van de leerlingen zelf geeft het team vertrouwen om de aanpak van 'De Halte'-werking verder te zetten.

De bereidheid tot verandering en professionalisering vindt algemeen vooral haar oorsprong in de specifieke eigenheid van de leerlingen. Het team focust terecht op het creëren van een aanbod dat sterk rekening houdt met de auditieve beperking, spraak- of taalstoornis of autismespectrumstoornis bij de leerlingen. Zowel de schoolleiding, het middenkader als de andere teamleden besteden echter door deze sterke focus minder aandacht aan de verwachtingen van de overheid, waardoor het onderwijsaanbod op dit moment onvolledig is. Het team staat dan ook voor de wezenlijke uitdaging om haar rol als onderwijsinstelling volledig en kwaliteitsvol waar te maken.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De basisschool maakt deel uit van een campus met buitengewoon secundair onderwijs en een multifunctioneel centrum (MFC) met residentieel en semi-residentieel verblijf. De directeur van de basisschool maakt deel uit van het directieteam van de campus. De basisschool beschikt over een middenkader dat bestaat uit orthopedagogen en psychologen.

De opdeling in de doelgroepen DSH, ST en ASS en de verdere opdeling ervan in kleuterafdeling, lagere afdeling en GON-werking leiden tot een duidelijke organisatiestructuur met binnen de verschillende afdelingen een ruim aantal subteams, gecoördineerd door een lid van het middenkader en verder bestaande uit (kleuter)onderwijzers en paramedici.

De school, in het bijzonder de lagere afdeling, kende de voorbije jaren een geleidelijke groei, met de bijbehorende toename van het aantal teamleden, geregelde herschikkingen in opdrachten en wijzigingen in het team. Hierdoor kwam de beleidsvoering van de school onder druk te staan en ontstond er een onduidelijke, vage beleidscontext.

Het beleidsvoerend vermogen van de school is op dit moment zeer beperkt, wat onder meer de gezamenlijke doelgerichtheid, het reflectief en het innovatief vermogen van de school sterk hypothekeert. De schoolleiding, het middenkader en het team slagen er niet in om de recente veranderingen structureel en systematisch aan te pakken. Dit komt onder andere tot uiting in de beperkte aandacht voor visieontwikkeling, besluitvorming en kwaliteitszorg.

Het schoolteam beschikt niet over een centraal en krachtig beleidsorgaan dat de (onderwijskundige) lijnen voor de hele school uitzet, opvolgt en – zo nodig – bijstuurt. Binnen de huidige structuur krijgen de doelgroepen, de afdelingen en de onderliggende subteams heel wat autonomie van de schoolleiding. Teamleden vinden elkaar vooral op het niveau van de subteams binnen de drie doelgroepen. Op dit niveau trachten ze individueel of samen het onderwijsaanbod en het –proces voor de leerlingen te bepalen, uit te voeren en te evalueren.

Hoewel de leden van het middenkader de werking binnen de afdeling coördineren, is vooral de mate waarin en de wijze waarop kindbetrokkenen onderling samenwerken bepalend voor de kwaliteit van het onderwijsaanbod en het –proces. Ze vertrekken hierbij vanuit een eigen perceptie op ‘leren en onderwijzen’ en persoonlijke ervaringen om pragmatisch hun opdracht uit te werken en uit te voeren.

Visieontwikkeling Het ontbreekt de school aan een duidelijke visie op de maatschappelijke verwachtingen om via een cyclisch proces van handelingsplanning het onderwijsaanbod en het –proces voor leerlingen van type 7 kwaliteitsvol uit te werken en uit te voeren. Deze essentiële invalshoeken voor het buitengewoon basisonderwijs vormen geen gezamenlijk referentiekader voor het schoolteam, wat de gezamenlijke doelgerichtheid voor de onderwijskundige werking zeer sterk hypothekeert.

Om enigszins een vorm van gezamenlijke doelgerichtheid te creëren, werkten de directeur en het middenkader in het verleden samen visieteksten uit waarin ze een aantal kernwaarden expliciteren. Dit initiatief leidde tot een eigen profiel voor de doelgroepen en/of de afdelingen, waardoor de eigenheid van de bijbehorende leerlingen en de specificiteit van de afdeling tot op zekere hoogte een referentiekader bieden voor de subteams.

In de praktijk zijn er binnen het team echter ook zeer grote verschillen in visie op ‘leren en onderwijzen’ waardoor ook de didactische benadering van het onderwijsaanbod en het –proces algemeen te beperkt overeenstemt met de visie, de uitgangspunten en de basisprincipes van de decretale ontwikkelingsdoelen en eindtermen.

De teamleden vertrekken voor de organisatie van het onderwijsaanbod, het –proces en de leerbegeleiding vooral vanuit de eigen perceptie op de leerlingenkenmerken en op hun opdracht(en). Zo is er geen gelijkgerichte kijk op de wijze waarop het proces van handelingsplanning wordt geconcretiseerd rekening houdend met het geheel van de leergebieden en de –domeinen. De teamleden voeren hun opdracht(en) vooral uit op basis van eigen intuïtie en ervaringen en individuele of gedeelde inzichten binnen de doelgroep, de afdeling of – in het bijzonder – het subteam.

Besluitvorming De formele besluitvorming op schoolniveau beperkt zich vooral tot organisatorische aspecten en is uitzonderlijk gericht op het maken van duidelijke keuzes op onderwijskundig vlak. De schoolleiding richt zich zeer sterk op het beheer van de school en geeft de doelgroepen en subteams een vrij grote autonomie om het onderwijskundig domein aan te pakken.

Binnen de school is er geen enkel beleidsplatform dat de school- en de klaswerking op onderwijskundig gebied effectief richting en doel geeft. Het beperkte beleidsvoerend vermogen van de school komt ook hier tot uiting. De visieteksten per doelgroep zijn niet verder geconcretiseerd in duidelijke verwachtingen, afspraken, procedures en instrumenten om structureel tegemoet te komen aan de maatschappelijke verwachtingen. Formele besluitvorming met afspraken over de uitvoering van het cyclisch proces van handelingsplanning, het bijbehorend onderwijskundig inhoudelijk aanbod en het pedagogisch-didactisch handelen intentioneel afgestemd op de eigenheid van de leerlingen, sturen de school- en de klaswerking onvoldoende aan.

Het niveau van de doelgroepen, afdelingen of – in het bijzonder – de subteams is op dit moment nagenoeg de enige plaats waar teamleden tot op zekere hoogte overleggen, besluiten nemen en afspraken maken, in het bijzonder voor de begeleiding van de leerlingen. De teamleden delen duidelijk de betrokkenheid op en de zorg voor de ontwikkeling van de leerlingen, waardoor vooral ingezet wordt op informeel en formeel overleg over de eigen leerlingen.

Deze invalshoek leidt vooral tot onderlinge aanpassing binnen de eigen doelgroep, afdeling of – in het bijzonder – het subteam. Op die manier groeide en groeit op dit niveau een eigen subcultuur met eigen besluiten en afspraken over de benadering van het onderwijsaanbod en het –proces. De jarenlange bestendiging van deze beleidscontext resulteert op dit moment in een zeer grote verscheidenheid in de uitvoering van de maatschappelijke opdracht en in de kwaliteit en relevantie van het onderwijsaanbod en het –proces.

Deze context vormt de basis voor een duidelijke polarisatie binnen de school waardoor er op dit moment weinig (beleids)ruimte wordt gecreëerd om op schoolniveau de gezamenlijke doelgerichtheid te verhogen. Afhankelijk van de eigen of gedeelde normen en waarden nemen teamleden uitgesproken standpunten in waardoor de ontwikkeling van de gelijkgerichtheid in ‘denken en doen’ wordt gehypothekeerd. Het ontbreekt de school aan een structureel, gedeeld leiderschap om via doeltreffende communicatie, ondersteuning en opvolging ‘samen school te maken’ om en tegemoet te komen aan de formele maatschappelijke verwachtingen.

Kwaliteitszorg Het beperkte beleidsvoerend vermogen van de school leidt ook tot een laag reflectief vermogen op schoolniveau. Het team slaagt er te weinig in om vanuit de decretale verwachting zelfstandig de eigen onderwijskwaliteit op systematische wijze te onderzoeken en te bewaken.

De huidige werking richt zich vooral op de concrete uitvoering van de opdrachten van de teamleden op leerling- en klasniveau. Het team genereert op die manier tot op zekere hoogte leerlingenresultaten, in het bijzonder voor Nederlands en wiskunde, maar investeert weinig of niet in de verzameling en analyse ervan om de effectiviteit van het onderwijs in kaart te brengen, te onderzoeken, te bespreken en – zo nodig – verbeteracties op te zetten.

De beperkte handelingsplanmatige aanpak en het huidige onderwijsaanbod en het –proces resulteren echter in grote verschillen in de wijze waarop, de mate waarin en de kwaliteit waarmee de beginsituatie en de ontwikkeling van de leerlingen worden opgevolgd. Het team beschikt op dit moment niet over een systeem om een relevante datacollectie op te zetten, onder meer omwille van het ontbreken van een kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk.

De mate waarin het team de eigen werking in vraag stelt en nadenkt over mogelijke verbeteringen is zeer beperkt. De sterke focus op uitvoeringsniveau leidt tot een cultuur van 'doen en handelen'. Het team staat niet op regelmatige tijdstippen stil bij het eigen handelen en de eigen verantwoordelijkheden. Reflecteren over de mate waarin het team tegemoet komt aan de vragen, eisen en verwachtingen van de overheid en externen behoort eveneens niet structureel tot de beleidscultuur.

In het verlengde hiervan is het innovatief vermogen van de school ook vrij laag. Afhankelijk van het individuele teamlid of het subteam vinden veranderingen of vernieuwingen al dan niet ingang in het onderwijsaanbod en het –proces. De geringe aandacht voor de ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem leidt tot een veeleer intuïtieve vorm van kwaliteitszorg, waarbij de eigen perceptie van individuele of groepjes teamleden bepalend zijn voor de kijk op de sterke en zwakke aspecten van de school- of de klaswerking.

De verschillen binnen en tussen doelgroepen, afdelingen en subteams hypothekeren tot op zekere hoogte het strategisch 'samen school maken'. Deze context leidt globaal tot een voorzichtige en behoedzame keuze van prioriteiten op korte termijn, waarin eenieder zich tot op zekere hoogte kan terugvinden. De school beschikt dan ook niet over een doordacht, transparant, gefaseerd en – waar nodig – gedifferentieerd prioriteitenplan en – in het verlengde daarvan – een strategisch nascholingsplan.

Het team slaagt er ook te weinig in om input van externen op te pikken om aspecten van de eigen school- of klaswerking te borgen of bij te sturen. Opvallend en illustratief is hierbij dat het team de feedback en de aanbevelingen uit het doorlichtingsverslag van 2008 weinig heeft benut om een veranderings- en vernieuwingstraject op te zetten.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Teamleden uit de kleuterafdeling leveren inspanningen om thema's en activiteiten af te stemmen op de leefwereld van de kleuters en stimuleren hen tot handelen en verwoorden.
- De samenwerking op het niveau van de subteams van kindbetrokkenen bij een leerlingengroep resulteert op uitvoeringsniveau in een groeiende complementaire ondersteuning van leerlingen voor communicatie en taal – Nederlands, communicatie en taal - VGT.
- De teamleden streven in toenemende mate naar samenhang tussen de leergebieden communicatie en taal – Nederlands, communicatie en taal - VGT en wereldoriëntatie - dovencultuur.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam organiseert de leerlingenpopulatie in doelgroepen om een globale, ruwe vorm van differentiatie op basis van de eigenheid van de leerlingen te creëren.
- Het schoolteam focust op de verhoging of de bestendiging van het welbevinden en het (positief) zelfbeeld van de leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De teamleden binnen de afdelingen of de subteams trachten via onderlinge informele afstemming meer en meer samen het onderwijsaanbod en –proces te bepalen, uit te werken en uit te voeren.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan via een proces van schoolwerkplanning duidelijke visieteksten, bijbehorende verwachtingen en afspraken, procedures en instrumenten en middelen structureel verankeren als referentiekader voor de realisatie van de leergebieden in de focus.
- Het schoolteam kan - voor de onderzochte leergebieden - zorgen voor een efficiënte afstemming van de vele documenten zodat de handelingsplanning doelgericht, transparant en beheersbaar blijft en onderwijs op maat ondersteunt.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan het actuele onderwijsaanbod kritisch in vraag stellen en dit aanbod permanent afwegen in functie van de zorgvragen van de leerlingen en richten op een volledige, harmonische ontwikkeling en een optimale integratie.
- Het schoolteam kan de sociale en emotionele begeleiding verder stroomlijnen en gelijk- en doelgericht benaderen op schoolniveau, in het bijzonder ingebed in de handelingsplanmatige benadering van de ontwikkelingsdoelen van het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- De schoolleiding kan samen met het middenkader en het hele team het beleidsvoerend vermogen van de school verhogen via de geleidelijke uitbouw van een structurele beleidscontext waarin via vormen van gedeeld leiderschap een groter draagvlak ontstaat om 'samen school te maken'.
- De schoolleiding kan samen met het middenkader en het hele team het reflectief vermogen van de school ontwikkelen waardoor er een kwaliteitszorgsysteem ontstaat dat zowel externe als interne evaluatiegegevens benut om sterktes en zwaktes in kaart te brengen, te analyseren, samen te bespreken en prioriteiten te bepalen.
- De schoolleiding kan samen met het middenkader en het hele team het innovatief vermogen van de school ontwikkelen om veranderingen, verbeteringen of vernieuwingen structureel te implementeren en te verankeren in de school- en klaswerking.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam moet het cyclische proces van handelingsplanning voor het leergebied communicatie en taal – Nederlands, communicatie en taal - VGT, vanuit de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen realiseren, zodat kwaliteitsvol onderwijs, afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen, ontstaat.
- Het schoolteam moet het cyclische proces van handelingsplanning voor het leergebied wereldoriëntatie - dovencultuur, vanuit de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen realiseren, zodat kwaliteitsvol onderwijs, afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen, ontstaat.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

ONGUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor **type 7 - kleuteronderwijs** omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor communicatie en taal: Nederlands, communicatie en taal: Vlaamse gebarentaal, wereldoriëntatie, wereldoriëntatie: dovencultuur.
 - voor **type 7 - lager onderwijs** omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor communicatie en taal: Nederlands, communicatie en taal: Vlaamse gebarentaal, wereldoriëntatie, wereldoriëntatie: dovencultuur.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten: de onderwijsinspectie oordeelt dat de instelling een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten te remediëren.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de structuuronderdelen met een ongunstig advies opgestart.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **03-03-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Vera VAN DE VELDE de inspecteur-verslaggever	Ivo VANDEPUT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	

9 ADDENDUM

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. Het heeft binnen de opgelegde termijn na het ontvangen van het ongunstig advies de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

Op basis van het ministerieel besluit van 18 mei 2010 houdende delegatie van sommige bevoegdheden inzake onderwijs aan de inspecteur-generaal en conform art. 3 en 4 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de vaststelling van de criteria ter beoordeling van verbeteringsplannen van 17 januari 2014 keurde de inspecteur-generaal het ingediende verbeteringsplan goed. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot en met **5 december 2019**.

Verbeteringsplan
BuBaO KIDS Hasselt
2016-2019

Inhoudstafel

Inleiding	2
1. Administratieve gegevens	2
2. Besluitvorming van het doorlichtingsverslag van april 2016	3
2.1 Wat moet de school verbeteren?	3
2.2 Wat kan de school verbeteren?	3
2.3 Wat doet de school goed?	4
3. Uitwerking verbeteringsplan in samenwerking met PB regio Limburg	5
4. Doelen	8
4.1 Opsomming van de doelen	8
4.2 Tijdsplan	9
5. Samenstelling werkgroepen	10
6. Bewijsgegevens	15
7. Externe begeleiding bij de uitvoering van het verbeteringsplan	16
8. Afkortingen	16
9. Contactgegevens	17
9.1 Interne partners	17
9.2 Externe partners	17
Actieplan	18
Bijlagen	68
1. Overeenkomst begeleidingsinitiatieven in opvolging van een doorlichtingsverslag advies 3	68
2. Een engagementsverklaring om het verbeteringsplan zo snel mogelijk te bespreken in de decretaal verplichte raad wat betreft participatie of medezeggenschap	71
3. Verklaring publicatie verbeteringsplan	72

Inleiding

1. Administratieve gegevens

Hoofdstructuur	Buitengewoon basisonderwijs
Instellingsnummer	026062
Instelling	Vrije basisschool voor buitengewoon onderwijs KIDS
Directeur	Ivo Vandeput
Adres	Borggravevijversstraat 9 3500 Hasselt
Telefoon	011/222593
Fax	011/269873
E-mail	Ivo.vandeput@kids.be
Website	http://www.basisschool-kids.be/nl/
Bestuur van de instelling	VZW KIDS Borggravevijversstraat 9 3500 Hasselt
Scholengemeenschap	DUOOcentrum Kloosterbeekstraat 7 3500 Hasselt
CLB	Vrij CLB regio Hasselt Jan Palfijnlaan 2 3500 Hasselt
Dagen van het doorlichtingsbezoek	22-02-2016, 23-02-2016, 25-02-2016, 26-02-2016, 01-03-2016, 03-03-2016
Einddatum doorlichtingsbezoek	03-03-2016
Datum bespreking verslag met de instelling	15-04-2016

2. Besluitvorming van het doorlichtingsverslag van april 2016

Hieronder geven we een overzicht van de tekorten en adviezen zoals geformuleerd in het doorlichtingsverslag. Hierbij vragen wij aan de Vlaamse Regering opschorting van 3 schooljaren vanaf de datum van goedkeuring van het verbeteringsplan.

2.1 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- 2.1.1 Het schoolteam moet het cyclische proces van handelingsplanning voor het leergebied communicatie en taal – Nederlands, communicatie en taal - VGT, vanuit de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen realiseren, zodat kwaliteitsvol onderwijs, afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen, ontstaat.
- 2.1.2 Het schoolteam moet het cyclische proces van handelingsplanning voor het leergebied wereldoriëntatie - dovenscultuur, vanuit de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen realiseren, zodat kwaliteitsvol onderwijs, afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen, ontstaat.

2.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- 2.2.1 Het schoolteam kan via een proces van schoolwerkplanning duidelijke visieteksten, bijbehorende verwachtingen en afspraken, procedures en instrumenten en middelen structureel verankeren als referentiekader voor de realisatie van de leergebieden in de focus.
- 2.2.2 Het schoolteam kan - voor de onderzochte leergebieden - zorgen voor een efficiënte afstemming van de vele documenten zodat de handelingsplanning doelgericht, transparant en beheersbaar blijft en onderwijs op maat ondersteunt.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- 2.2.3 Het schoolteam kan het actuele onderwijsaanbod kritisch in vraag stellen en dit aanbod permanent afwegen in functie van de zorgvragen van de leerlingen en richten op een volledige, harmonische ontwikkeling en een optimale integratie.
- 2.2.4 Het schoolteam kan de sociale en emotionele begeleiding verder stroomlijnen en gelijk- en doelgericht benaderen op schoolniveau, in het bijzonder ingebed in de handelingsplanmatige benadering van de ontwikkelingsdoelen van het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling.

Wat betreft het algemeen beleid:

- 2.2.5 De schoolleiding kan samen met het middenkader en het hele team het beleidsvoerend vermogen van de school verhogen via de geleidelijke uitbouw van een structurele beleidscontext waarin via vormen van gedeeld leiderschap een groter draagvlak ontstaat om 'samen school te maken'.
- 2.2.6 De schoolleiding kan samen met het middenkader en het hele team het reflectief vermogen van de school ontwikkelen waardoor er een kwaliteitszorgsysteem ontstaat dat zowel externe als interne evaluatiegegevens benut om sterktes en zwaktes in kaart te brengen, te analyseren, samen te bespreken en prioriteiten te bepalen.
- 2.2.7 De schoolleiding kan samen met het middenkader en het hele team het innovatief vermogen van de school ontwikkelen om veranderingen, verbeteringen of vernieuwingen structureel te implementeren en te verankeren in de school- en klaswerking

2.3 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- 2.3.1 Teamleden uit de kleuterafdeling leveren inspanningen om thema's en activiteiten af te stemmen op de leefwereld van de kleuters en stimuleren hen tot handelen en verwoorden.
- 2.3.2 De samenwerking op het niveau van de subteams van kindbetrokkenen bij een leerlingengroep resulteert op uitvoeringsniveau in een groeiende complementaire ondersteuning van leerlingen voor communicatie en taal – Nederlands, communicatie en taal - VGT.
- 2.3.3 De teamleden streven in toenemende mate naar samenhang tussen de leergebieden communicatie en taal – Nederlands, communicatie en taal - VGT en wereldoriëntatie - dovencultuur.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- 2.3.4 Het schoolteam organiseert de leerlingenpopulatie in doelgroepen om een globale, ruwe vorm van differentiatie op basis van de eigenheid van de leerlingen te creëren.
- 2.3.5 Het schoolteam focust op de verhoging of de bestendiging van het welbevinden en het (positief) zelfbeeld van de leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- 2.3.6 De teamleden binnen de afdelingen of de subteams trachten via onderlinge informele afstemming meer en meer samen het onderwijsaanbod en –proces te bepalen, uit te werken en uit te voeren.

3. Uitwerking verbeteringsplan in samenwerking met PB regio Limburg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 oordeelt de onderwijsinspectie dat de instelling een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten weg te werken.

BuBaO KIDS Hasselt werkt hiervoor samen met de PB regio Limburg. In bijlage 1 vindt u de engagementsverklaring hieromtrent.

Daarnaast opteert BuBaO KIDS om samen te werken met UCLL voor extra ondersteuning. Indien nodig wordt er beroep gedaan op vraag van de school op andere externe diensten en deskundigen (PBD Katholiek Onderwijs Vlaanderen,...).

BuBaO KIDS heeft op dit moment geen schoolraad. Het verbeteringsplan werd voorgelegd aan de Raad van Bestuur en het schoolteam.

Het verbeteringsplan werd uitgewerkt door de volgende personen:

Directie:

Ivo Vandeput

Psycho-pedagogisch team (PPT):

Barbara Verbeek – Psychologe

Greet Lens – Orthopedagoge

Herman Van Overmeire – Orthopedagoog

Leen Vangrambesen – Orthopedagoge

Marijke Denolf – Psychologe

Nina Polfliet – Psychologe

Het schoolteam: het team heeft meegedacht over de uitwerking van de doelen en engageert zich om de tekorten weg te werken en de adviezen op te volgen.

Dit gebeurde in samenwerking met:

PB regio Limburg:

Elly Moors – Niveaucoördinator BuO PB regio Limburg

Johan Briers – Pedagogisch begeleider Basisonderwijs PB regio Limburg

UCLL:

Ine Thys – Docent Lerarenopleiding Ba-na-Ba Buitengewoon onderwijs

Voor de uitwerking van het verbeterplan vonden de volgende bijeenkomsten plaats:

4 maart 2016	Telefonisch contact (Directie, PB regio Limburg)
8 maart 2016	Overlopen van procedure na negatief advies doorlichting - (Directie, PB regio Limburg)
3 mei 2016	Overlopen van stappenplan doorlichting advies 3 BuBaO KIDS Hasselt (PB regio Limburg, PPT Greet Lens, Directie)
10 mei 2016	Overleg samenwerkingsverband KIDS – UCLL (Directie, UCLL Ine Thys)
6 juni 2016	Doornemen van document PB regio Limburg ‘verbeterplan na advies 3’ (PB regio Limburg, PPT, Directie)
6 juni 2016	Vorbereiding personeelsvergadering (PB regio Limburg, PPT, Directie)
7 juni 2016	Brainstorm grote lijnen verbeteringsplan – opstellen doelen (PB regio Limburg, PPT, Directie)
9 juni 2016	Personeelsvergadering – lezen van doorlichtingsverslag en sterkte en zwakte analyse opmaken van de schoolwerking (onder begeleiding van PB regio Limburg)
10 juni 2016	Overlopen wat na advies 3 en de stappen van het verbeteringsplan. (Afgevaardigde van Raad van Bestuur, Directie KIDS, PB regio Limburg)
15 juni 2016	Doelen aftoetsen aan de sterkte en zwakte analyse gemaakt door het schoolteam (PPT)
16 juni 2016	Doel 1 specificeren (PPT)
22 juni 2016	Doel 1 specificeren (PPT)
27 juni 2016	Doel 2 specificeren (PPT)

30 juni 2016	Personeelsvergadering – voorstellen van de doelen aan het schoolteam en stand van zaken
1 juli 2016	Doel 3 specificeren (PPT)
4 juli 2016	Doel 3 specificeren (PPT)
5 juli 2016	Feedback doel 1, 2 en 3 door PB regio Limburg (PB regio Limburg, PPT, Directie, UCLL) Aanzet specificering doel 4 (PPT en UCLL)
6 juli 2016	Aanpassen doel 1,2 en 3 nav feedback Verder specificeren doel 4 (PPT)
19 augustus 2016	Feedback doel 1- 4 (PB regio Limburg, PPT, Directie)
23 augustus 2016	Aanpassen doel 1-4 (PPT, UCLL)
25 augustus 2016	Doel 5 en 6 specificeren (PPT)
29 augustus 2016	Doel 7 specificeren (PB regio Limburg, PPT, Directie)
30 augustus 2016	Inleiding verbeteringsplan schrijven (PPT)
5 september 2016	Feedback inleiding + doel 1-7 (PB regio Limburg, PPT, Directie) Aanpassen inleiding en doel 1 finaliseren (PPT)
5 - 7 september 2016	Inbreng schoolteam m.b.t. uitwerking doelen via bevraging
6 september 2016	Doel 2, 3, 4 en 7 finaliseren (PPT, UCLL)
7 september 2016	Doel 5 en 6 finaliseren (PPT)
8 september 2016	Feedback (via mail) van PB regio Limburg + inbreng schoolteam verwerken (PPT)

12 september 2016	Feedback m.b.t. verbeteringsplan (PB regio Limburg, PPT, Directie)
13 september 2016	Laatste aanpassingen aan het verbeteringsplan (PPT)
14 september 2016	Laatste aanpassingen aan het verbeteringsplan (PPT)
16 september 2016	Verbeteringsplan voorstellen aan en kritische reflectie van Raad van Bestuur, onderwijscommissie. (Directie, PPT en PB regio Limburg)

4. Doelen

4.1 Opsomming van de doelen

Vanuit de in het doorlichtingsverslag geformuleerde tekorten en adviezen zijn we gaan nadenken wat de school moet en kan verbeteren. Deze tekorten en adviezen hebben we omgezet in 7 doelen.

Doel 1: Het schoolteam hanteert een uniform cyclisch proces van handelingsplanning om kwaliteitsvol onderwijs te realiseren, afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen. De uitgangspunten van het handelingsgericht werken worden hierin mee opgenomen.

- Zie 2.1.1 en 2.1.2 en 2.2.2

Doel 2: Het schoolteam handelt vanuit een gemeenschappelijk gedragen visie met betrekking tot kwaliteitsvol onderwijs dat gebaseerd is op het referentiekader van de ontwikkelingsdoelen.

- Zie 2.2.1

Doel 3: Het schoolteam handelt vanuit een gemeenschappelijke kader met betrekking tot communicatie en taal gebaseerd op de visie en uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen.

- Zie 2.2.1 en 2.1.1

Doel 4: Het schoolteam handelt vanuit een gemeenschappelijke kader met betrekking tot W.O. en W.O. - Dovencultuur gebaseerd op de visie en uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen.

- Zie 2.2.1 en 2.1.2

Doel 5: Het schoolteam implementeert het format van GWP en IHP op vlak van communicatie en taal om het cyclisch proces van handelingsplanning te ondersteunen

- zie 2.1.1 en 2.2.3 en 2.2.2

Doel 6: Het schoolteam implementeert het format van GWP en IHP op vlak van W.O. en W.O. - Dovencultuur om het cyclisch proces van handelingsplanning te ondersteunen

- zie 2.1.2 en 2.2.3 en 2.2.2

Doel 7: De kwaliteitsgroep ontwikkelt een kwaliteitszorgsysteem dat zorgt voor de implementatie en de verankering van de indicatoren van het beleidsvoerend vermogen in de schoolwerking.

- Zie 2.2.5 en 2.2.6 en 2.2.7

Voor de concrete uitwerking van de 7 doelen hebben we een actieplan opgesteld. In dit actieplan wordt elk doel opgedeeld in meerdere tussendoelen en acties. Door deze opdeling leggen we een link met het doorlichtingsverslag.

4.2 Tijdspad

Gezien de veelheid aan doelen zullen er meerdere werkgroepen tegelijk aan het werk zijn. Om het overzicht te bewaren en de samenhang duidelijk te maken wie wanneer wat moet doen, hebben we een tijdspad opgesteld. Door geregeld te verwijzen naar dit tijdspad op verschillende evaluatiemomenten nemen we het schoolteam mee in het verbeteringsproces.

Op het tijdspad is er gebruik gemaakt van kleurcodes, hiermee maken we duidelijk wie de acties uitvoert:

- Rood: het schoolteam
- Geel: desbetreffende werkgroep
- Blauw: PPT
- Groen: de kwaliteitsgroep

Het tijdspad wordt eveneens zichtbaar in de school opgehangen.

5. Samenstelling werkgroepen

Voor de realisatie van het verbeteringsplan worden er verschillende werkgroepen opgericht. Gezien de grootte van het schoolteam achten wij het gelijktijdig actief zijn van meerdere werkgroepen haalbaar. Op deze manier streven wij ook naar een zo breed mogelijk draagvlak bij de uitvoering van het verbeteringsplan.

Elke werkgroep heeft een duidelijke taakomschrijving en mandaat. De procedure voor het samenstellen van de werkgroepen is via kandidaatstelling met beslissing van de directie.

Elke werkgroep heeft 1 verantwoordelijke die afstemt met de kwaliteitsgroep en andere werkgroepen.

De kwaliteitsgroep en het kernteam blijven ook bestaan na afronding van het verbeteringsplan om zo de indicatoren van het beleidsvoerend vermogen blijvend te implementeren.

De directeur / PB regio Limburg / UCLL kan op uitdrukkelijke vraag (tijdelijk) aansluiten bij de werkgroepen naargelang de noden.

In het actieplan kan u zien dat niet alleen deze werkgroepen actief meewerken, maar dat het volledige schoolteam betrokken wordt.

Kwaliteitsgroep

- Taakomschrijving:

- Algemene opvolging uitvoering verbeteringsplan, de verantwoordelijke van de werkgroepen brengen op regelmatige basis verslag uit aan kwaliteitsgroep
- Overleg organiseren tussen de verschillende werkgroepen om inhoudelijke afstemming te verzekeren
- Meedenken bij/ oplossingen bieden voor eventuele problemen bij de uitvoering
- Ontwikkelen en toelichten aan het schoolteam van schoolvisie m.b.t. handelingsplanning/handelingsgericht werken + ontwikkelen van kijkwijzer handelingsplanning/handelingsgericht werken
- Formaliseren van teamoverleg en werkgroepen
- Organigram opstellen van de beleidsstructuur
- Bewaken bij de uitvoering van het verbeteringsplan van de indicatoren van het beleidsvoerend vermogen
- Ontwikkelen van een kwaliteitszorgsysteem met als doel het in de praktijk omzetten van de indicatoren van het beleidsvoerend vermogen
- Implementeren van het kwaliteitszorgsysteem
- Maandelijks overleg met PB regio Limburg

- Na afronding van het verbeteringsplan: blijvende kwaliteitsbewaking a.d.h.v. het kwaliteitszorgsysteem
- Samenstelling: Directie + lid PPT+ heterogene afvaardiging leerkrachten/paramedici
- Mandaat: Volledige beslissingsbevoegdheid op basis van inbreng schoolteam m.b.t. uitvoering verbeteringsplan

Psycho-pedagogisch team

- Taakomschrijving:

- Ontwikkelen en toelichten aan het schoolteam van schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs + ontwikkelen van kijkwijzer schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs
- Ontwikkelen en toelichten aan het schoolteam van leidraad visie kwaliteitsvol onderwijs per afdeling
- Ontwikkelen en toelichten aan het schoolteam van schoolvisie communicatie en taal + ontwikkelen van kijkwijzer schoolvisie communicatie en taal
- Ontwikkelen en toelichten aan het schoolteam van schoolvisie W.O. en W.O. – Dovencultuur + ontwikkelen van kijkwijzer schoolvisie W.O. en W.O. - Dovencultuur
- Ontwikkelen en toelichten aan het schoolteam van een kwaliteitszorgsysteem in samenspraak met kwaliteitsgroep
- Formaliseren van bestaand teamoverleg en werkgroepen door de ontwikkeling van identificatie- en vergaderfiche
- Begeleiden van het schoolteam in de toepassing van het groepswerkplan en individueel handelingsplan
- Begeleiden van het schoolteam bij de implementatie van de ontwikkelde visies (kwaliteitsvol onderwijs op schoolniveau en per afdeling, communicatie en taal, W.O. en W.O. – Dovencultuur)
- Meewerken aan ontwikkeling en implementatie van leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur en leerlijnen Communicatie en taal
- Meewerken aan verdere realisatie van de doelen in het verbeteringsplan (bijv. via teamoverleg)
- Aansluiten bij maandelijks overleg van de kwaliteitsgroep met PB regio Limburg indien aangewezen

- Samenstelling: Orthopedagogen en Psychologen BuBaO KIDS

- Mandaat: Beslissingsbevoegdheid op basis van inbreng schoolteam in samenspraak met de kwaliteitsgroep

Werkgroep Handelingsplanning/handelingsgericht werken

-Taakomschrijving:

- Ontwikkelen en toelichten aan het schoolteam van een format voor groepswerkplan en individueel handelingsplan
- Begeleiden van het schoolteam in de toepassing van het cyclisch proces van handelingsplanning binnen het groepswerkplan en individueel handelingsplan
- Inhoudelijk afstemmen met kwaliteitsgroep en andere werkgroepen

- Samenstelling: UCLL + heterogene afvaardiging leerkrachten/paramedici

- Mandaat: Beslissingsbevoegdheid op basis van inbreng schoolteam in samenspraak met kwaliteitsgroep

Werkgroep kwaliteitsvol onderwijs DSH

- Taakomschrijving:

- Ontwikkelen en toelichten aan het schoolteam van een visie kwaliteitsvol onderwijs voor doelgroep DSH a.d.h.v. leidraad visie kwaliteitsvol onderwijs per afdeling + ontwikkelen van kijkwijzer visie kwaliteitsvol onderwijs DSH
- Inhoudelijk afstemmen met kwaliteitsgroep en andere werkgroepen

- Samenstelling: Heterogene afvaardiging leerkrachten/paramedici + lid/leden PPT

- Mandaat: Beslissingsbevoegdheid op basis van inbreng schoolteam in samenspraak met de kwaliteitsgroep

Werkgroep kwaliteitsvol onderwijs ST

- Taakomschrijving:

- Ontwikkelen en toelichten aan het schoolteam van de visie kwaliteitsvol onderwijs voor doelgroep ST a.d.h.v. leidraad visie kwaliteitsvol onderwijs per afdeling + ontwikkelen van kijkwijzer visie kwaliteitsvol onderwijs ST
- Inhoudelijk afstemmen met kwaliteitsgroep en andere werkgroepen

- Samenstelling: Heterogene afvaardiging leerkrachten/paramedici + lid/leden PPT

- Mandaat: Beslissingsbevoegdheid op basis van inbreng schoolteam in samenspraak met de kwaliteitsgroep

Werkgroep kwaliteitsvol onderwijs ASS

- Taakomschrijving:

- Ontwikkelen en toelichten aan het schoolteam van de visie kwaliteitsvol onderwijs voor doelgroep ASS a.d.h.v. leidraad visie kwaliteitsvol onderwijs per afdeling + ontwikkelen van kijkwijzer visie kwaliteitsvol onderwijs ASS
 - Inhoudelijk afstemmen met kwaliteitsgroep en andere werkgroepen
- Samenstelling: Heterogene afvaardiging leerkrachten/paramedici + lid/leden PPT
- Mandaat: Beslissingsbevoegdheid op basis van inbreng schoolteam in samenspraak met de kwaliteitsgroep

Werkgroep implementatie communicatie en taal

- Taakomschrijving:
- Begeleiden van het schoolteam bij de implementatie van het groepswerkplan en individueel handelingsplan op vlak van communicatie en taal
 - Inhoudelijk afstemmen met kwaliteitsgroep en andere werkgroepen
- Samenstelling: Deel van de werkgroep handelingsplanning en handelingsgericht werken + extra heterogene afvaardiging leerkrachten/paramedici (oorspronkelijke werkgroep wordt vergroot aangezien omvang van deze taak)
- Mandaat: Beslissingsbevoegdheid op basis van inbreng schoolteam in samenspraak met de kwaliteitsgroep

Werkgroep implementatie W.O. en W.O. - Dovencultuur

- Taakomschrijving:
- Begeleiden van het schoolteam bij de implementatie van het groepswerkplan en individueel handelingsplan op vlak van W.O. en W.O. - Dovencultuur
 - Inhoudelijk afstemmen met kwaliteitsgroep en andere werkgroepen
- Samenstelling: Deel van de werkgroep handelingsplanning en handelingsgericht werken + extra heterogene afvaardiging leerkrachten/paramedici (oorspronkelijke werkgroep wordt vergroot aangezien omvang van deze taak)
- Mandaat: Beslissingsbevoegdheid op basis van inbreng schoolteam in samenspraak met de kwaliteitsgroep

Werkgroep leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur

- Taakomschrijving:

- Ontwikkelen van leerlijn(en) W.O. en W.O. – Dovencultuur
 - Ondersteunen van het schoolteam bij de implementatie van de leerlijn(en) W.O. en W.O. – Dovencultuur
 - Inhoudelijk afstemmen met kwaliteitsgroep en andere werkgroepen
- Samenstelling: Heterogene afvaardiging leerkrachten/paramedici+ lid/leden PPT
- Mandaat: Beslissingsbevoegdheid op basis van inbreng schoolteam in samenspraak met de kwaliteitsgroep

Werkgroep leerlijnen communicatie en taal

- Taakomschrijving:
- Ontwikkelen van leerlijn(en) Communicatie en taal
 - Ondersteunen van het schoolteam bij de implementatie van de leerlijn(en) Communicatie en taal
 - Inhoudelijk afstemmen met kwaliteitsgroep en andere werkgroepen
- Samenstelling: Heterogene afvaardiging leerkrachten/paramedici+ lid/leden PPT
- Mandaat: Beslissingsbevoegdheid op basis van inbreng schoolteam in samenspraak met de kwaliteitsgroep

Kernteam

- Taakomschrijving:
- Overleggen over praktische schoolorganisatie (bijv. organisatie vervangingen, uurroosters, speelplaats toezicht, organisatie schoolreizen, ...)
- Samenstelling: Directie + lid PPT ? + heterogene afvaardiging leerkrachten/paramedici
- Mandaat: beslissingsbevoegdheid m.b.t praktische schoolorganisatie

6. Bewijsgegevens

Na 3 jaar zijn verschillende documenten ontwikkeld en in gebruik door het schoolteam.

In eerste instantie worden visies ontwikkeld. Voor de werkgroepen kwaliteitsvol onderwijs per afdeling wordt een leidraad ter beschikking gesteld als aanzet. Om de ontwikkelde visies levendig te houden bij het schoolteam, worden er kijkwijzers gemaakt. Hierop staan de kernelementen van de visie vervat zodat teamleden hierop kunnen terugblikken tijdens teamoverleg.

Om de uniformiteit op vlak van handelingsplanning te bevorderen wordt er een format IHP en GWP opgesteld dat het volledige schoolteam zal hanteren. De leerlijnen communicatie en taal en de leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur zullen ontwikkeld zijn en worden gebruikt in het IHP en GWP.

Een identificatiefiche wordt uitgewerkt om de opdracht, samenstelling en mandaat van teamoverleg en werkgroepen vast te leggen. Daarnaast wordt een vergaderfiche ontwikkeld voor verslaggeving die iedereen zal hanteren.

Een kwaliteitszorgsysteem zal ontwikkeld worden met als doel het in de praktijk omzetten van de indicatoren van het beleidsvoerend vermogen.

Hieronder een korte opsomming van de documenten:

- schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs met kijkwijzer
- leidraad visie kwaliteitsvol onderwijs per afdeling
- visie kwaliteitsvol onderwijs DSH met kijkwijzer
- visie kwaliteitsvol onderwijs ST met kijkwijzer
- visie kwaliteitsvol onderwijs ASS met kijkwijzer
- schoolvisie handelingsplanning en handelingsgericht werken met kijkwijzer
- format groepswerkplan
- format individueel handelingsplan
- schoolvisie communicatie en taal met kijkwijzer
- schoolvisie W.O. en W.O. – Dovencultuur met kijkwijzer
- vergaderfiche
- identificatiefiche
- kijkwijzer beginsituatie Communicatie en taal
- kijkwijzer beginsituatie W.O. en W.O. – Dovencultuur
- leerlijn(en) communicatie en taal
- leerlijn(en) W.O. en W.O. - Dovencultuur
- kijkwijzer differentiëren
- kijkwijzer evalueren
- overzichtsmat evaluatievormen communicatie en taal
- overzichtsmat evaluatievormen W.O. en W.O. - Dovencultuur
- kwaliteitszorgsysteem

7. Externe begeleiding bij de uitvoering van het verbeteringsplan

Gedurende de uitvoeringsperiode van het verbeteringsplan krijgen we concrete ondersteuning van verschillende instanties:

- PB regio Limburg
- UCLL
- PBD Katholiek Onderwijs Vlaanderen
- Indien nodig andere externe diensten en deskundigen

Met de PB regio Limburg werden de volgende afspraken gemaakt over de begeleiding tijdens de uitvoering van het verbeteringsplan:

- Maandelijks overleg met de kwaliteitsgroep
- Participatie aan de werkgroepen op vraag van de kwaliteitsgroep
- Deskundigheid van het schoolteam vergroten via studiedagen (voorbereiden, feedback geven, input, ...) en via eventuele participatie aan de werkgroepen

De directie of voorzitter van de onderwijscommissie brengt maandelijks verslag uit bij de Raad van Bestuur. Feedback en advies van de Raad van Bestuur wordt door de directeur teruggekoppeld naar de kwaliteitsgroep.

8. Afkortingen

Werkgroep Handelingsplanning/handelingsgericht werken	WG HP/HGW
Groepswerkplan	GWP
Individueel handelingsplan	IHP
Psycho-pedagogisch team	PPT
Doven en slechthorenden	DSH
Autisme spectrum stoornis	ASS
Spraak/ taalstoornis	ST
Pedagogische begeleidingsdienst regio Limburg	PB regio Limburg
Pedagogische begeleidingsdienst Katholiek Onderwijs Vlaanderen	PBD KathOndVla
Universitair Centrum Leuven-Limburg	UCLL
Werkgroep	WG

Personeelsvergadering	PV
Schoolwerkplan	SWP

9. Contactgegevens

9.1 Interne partners

Raad van Bestuur:

Johan Dehaese (voorzitter) – dehaese@dehaese.be

Directie:

Ivo Vandeput – ivo.vandeput@kids.be

Psychopedagogisch team:

Barbara Verbeek – barbara.verbeek@kids.be

Greet Lens – greet.lens@kids.be

Herman Van Overmeire – herman.vanovermeire@kids.be

Leen Vangrambesen – leen.vangrambesen@kids.be

Marijke Denolf – marijke.denolf@kids.be

Nina Polfliet – nina.polfliet@kids.be

9.2 Externe partners

Pedagogische begeleidingsdienst:

Elly Moors – elly.moors@katholiekonderwijs.vlaanderen

Johan Briers – johan.briers@katholiekonderwijs.vlaanderen

UCCL:

Ine Thys – ine.thys@ucll.be

Actieplan

Hieronder vindt u de concrete uitwerking van de 7 doelen.

Voor de realisatie van de doelen worden deze opgesplitst in tussendoelen. Via de **tussendoelen** en de acties zo concreet mogelijk te maken, leggen we de link met het doorlichtingsverslag.

Per tussendoel wordt naast de concrete **acties** ook vermeld:

- **Hoe** de acties worden uitgevoerd
- Met welke **middelen**
- **Voor wie** de acties worden uitgevoerd
- **Door wie** het wordt uitgevoerd
- **Start** van de actie
- **Einde** van de actie
- **Evaluatie** van de actie
- **Bewijsgegevens** van de actie

DOEL 1: Het schoolteam hanteert een uniform cyclisch proces van handelingsplanning om kwaliteitsvol onderwijs te realiseren, afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen. De uitgangspunten van het handelingsgericht werken worden hierin mee opgenomen.

1.1 Het schoolteam heeft theoretische kennis van het cyclisch proces van handelingsplanning.

Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Er is een grote verscheidenheid in de mate waarin het schoolteam al dan niet kennis heeft van het cyclisch proces van handelingsplanning.	1. Het schoolteam theoretisch inlichten over de verschillende fasen van handelingsplanning.	Navorming	Decretale kader van het proces van handelingsplanning	Voor het schoolteam	Door de pedagogische begeleidingsdienst (Elly Moors en Johan Briers)	Pedagogische studiedag 18 november 2016	18 november 2016	Het schoolteam kan de theoretische kennis van het cyclisch proces van handelingsplanning toepassen op een casus.	Presentatie pedagogische studiedag en kijkwijzer HP

1.2 Het schoolteam heeft theoretische kennis van het handelingsgericht werken.

Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Er is een grote verscheidenheid in de mate waarin het schoolteam al dan niet kennis heeft van het handelingsgericht werken.	1. Het schoolteam theoretisch inlichten over de verschillende uitgangspunten van handelingsgericht werken en de link met handelingsplanning.	Navorming	Literatuur m.b.t. HGW (Pameijer)	Voor het schoolteam	Door de pedagogische begeleidingsdienst (Elly Moors en Johan Briers)	Pedagogische studiedag 18 november 2016	18 november 2016	Het schoolteam kan de theoretische kennis van het handelingsgericht werken toepassen op een casus.	Presentatie pedagogische studiedag en kijkwijzer HGW

1.3. Op schoolniveau ontwikkelen we een visie over handelingsplanning en handelingsgericht werken voor BuBaO KIDS.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Er ontbreekt uniformiteit m.b.t. HP/HGW.	1. Het schoolteam reflecteert over de toepassing van de theoretische kennis van HP en HGW op de verschillende afdelingen van BuBaO KIDS.	Reflectie in kleine groepen	Presentatie HP en HGW	Voor het schoolteam	Door het schoolteam	Pedagogische studiedag 18 november 2016	18 november 2016	Het schoolteam kan de theoretische kennis van HP en HGW concretiseren voor BuBaO KIDS	Neerslag van de conclusies van de groepen
	2. De kwaliteitsgroep ontwikkelt een eerste aanzet van een visie op schoolniveau m.b.t. HP/HGW.	Vastgelegde overlegmomenten	Decretale kader, literatuur m.b.t. HP, HGW en het zorgcontinuüm, neerslag pedagogische studiedag 18/11/2016	Voor het schoolteam	Door de kwaliteitsgroep	November 2016	December 2016	Eerst aanzet schoolvisie HP/HGW	Eerst aanzet schoolvisie HP/HGW
	3. Eerste aanzet van schoolvisie HP/HGW wordt voorgesteld aan het schoolteam.	Nog te bepalen	Powerpoint	Voor het Schoolteam	Door de kwaliteitsgroep	PV 20 december 2016	PV 20 december 2016	Powerpoint	Powerpoint

	4. Het schoolteam geeft feedback op de schoolvisie HP/HGW.	Via een feedback-formulier	Via een feedback-formulier	Voor de kwaliteits-groep	Door het schoolteam	PV 20 december 2016	Januari 2017	Ingevulde feedback-formulieren	Ingevulde feedback-formulieren
	5. De kwaliteitsgroep finaliseert de schoolvisie HP/HGW rekening houdend met de feedback van het schoolteam.	Aftoetsen schoolvisie HP/HGW met feedback-formulieren	Feedback-formulieren	Voor het schoolteam	Door de kwaliteits-groep	Januari 2017	30 januari 2017	Herwerkte schoolvisie HP/HGW	Herwerkte schoolvisie HP/HGW
	6. De finale schoolvisie HP/HGW wordt voorgesteld aan het hele schoolteam.	Nog te bepalen	Powerpoint	Voor het schoolteam	Door de kwaliteits-groep	PV 30 januari 2017	PV 30 januari 2017	Finale schoolvisie HP/HGW	Finale schoolvisie HP/HGW
	7. De schoolvisie HP/HGW wordt opgenomen in het SWP.	Schoolvisie HP/HGW aan SWP toevoegen	N.v.t	Voor het schoolteam	Door de kwaliteits-groep	30 januari 2017	Februari 2017	Frequentie van evaluatie schoolvisie HP/HGW wordt bepaald in kwaliteits-zorgsysteem	Schoolvisie HP/HGW in SWP

1.4 Het GWP en IHP is afgestemd op de schoolvisie HP/HGW.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Er is een algemeen kader voor het GWP, maar dit wordt te divers ingevuld.	1. Samenstellen van een heterogene werkgroep met als taak het opmaken van een format GWP en format IHP dat aangepast is aan de schoolvisie HP/HGW.	Via kandidaatstelling met beslissing van directie	Schriftelijke kandidaatstelling	Voor het schoolteam	Door de directie	September 2016	Oktober 2016	Werkgroep HP/HGW is samengesteld	Identificatie fiche werkgroep HP/HGW
Er is een grote verscheidenheid in de manier waarop het IHP gebruikt wordt. Er wordt gewerkt met diverse tussentijdse evaluaties die onvoldoende omgezet worden in het cyclisch proces van handelingsplanning.	2. De werkgroep verdiept zich in het theoretisch kader van HP en HGW en reflecteert over bestaande IHP- en GWP structuren vanuit de schoolvisie HP/HGW.	Literatuur doornemen + praktijkonderzoek van IHP- en GWP structuren (eigen school + contacten met andere scholen)	Decretale kader, literatuur m.b.t. HP, HGW en het zorgcontinuüm schoolvisie HP/HGW Uitwisseling met andere scholen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep HP/HGW	November 2016	Januari 2017	Kern-elementen voor format GWP/IHP	Kern-elementen voor format GWP/IHP
	3. De werkgroep maakt een format GWP en een format IHP en past dit toe op enkele concrete casussen van verschillende afdelingen. De betrokken schoolteamleden hebben de mogelijkheid om feedback te geven op beide formats.	Teamoverleg waarbij een lid van de werkgroep HP/HGW aansluit	Casusbespreking adhv het format	Voor de betrokken schoolteam leden	Door de werkgroep HP/HGW + betrokken schoolteamleden	Januari 2017	Eind maart 2017	Eerste aanzet format GWP/IHP + uitgewerkte casussen	Eerste aanzet format GWP/IHP+ uitgewerkte casussen

	4. De werkgroep finaliseert het format van GWP en het format van IHP en stelt het voor aan het schoolteam.	Via overlegmomenten werkgroep HP/HGW Voorstelling via PV	Eerste aanzet + ontvangen feedback Werkvorm nog te bepalen door werkgroep HP/HGW	Voor het schoolteam	Door de werkgroep HP/GWP	Maart 2017 PV 16 mei 2017	Mei 2017 PV 16 mei 2017 + jaarlijkse opfrissing op oriëntatiedag	Format IHP en format GWP	Format IHP en format GWP
	5. De werkgroep begeleidt het schoolteam in de toepassing van het format GWP en het format IHP voor communicatie en taal en W.O. en W.O. - Dovencultuur. Voor concrete uitwerking hiervan zie doel 5 en 6.	Zie doel 5 en 6	Zie doel 5 en 6	Zie doel 5 en 6	Zie doel 5 en 6	Schooljaren 2017 – 2019	Zie doel 5 en 6	Zie doel 5 en 6	Zie doel 5 en 6
	6. Het schoolteam hanteert een uniform cyclisch proces van handelingsplanning (GWP en IHP). Voor concrete uitwerking zie doel 5 en 6.	Zie doel 5 en 6	Zie doel 5 en 6	Zie doel 5 en 6	Zie doel 5 en 6	Zie doel 5 en 6	Zie doel 5 en 6	Evaluatieprocedure wordt vastgelegd in het kwaliteitszorgsysteem.	Het format IHP en format GWP wordt gehanteerd door het schoolteam

DOEL 2: Het schoolteam handelt vanuit een gemeenschappelijk gedragen visie met betrekking tot kwaliteitsvol onderwijs dat gebaseerd is op het referentiekader van de ontwikkelingsdoelen.

2.1a Het schoolteam heeft één gedragen visie op kwaliteitsvol onderwijs.

Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
De bestaande visies en het opvoedings- en onderwijsproject is onvoldoende gebaseerd op het referentiekader van de ontwikkelingsdoelen en onvoldoende gedragen door het schoolteam.	1. Doornemen van het bestaand opvoedings- en onderwijsproject en de referentiekaders van de ontwikkelingsdoelen Type 7, andere types en GO.	Individuele leesopdracht ter voorbereiding van de PV	Bestaand opvoedings- en onderwijsproject Referentiekaders/algemene uitgangspunten Type 7 (en andere types en GO).	Voor het schoolteam	Door het schoolteam	Oktober 2016	20 oktober 2016	Input van het schoolteam op de PV (zie actie 2)	Input van het schoolteam op de PV (zie actie 2)
	2. De kernelementen voor de schoolvisie kwaliteitsvolonderwijs worden geselecteerd vanuit de bovenstaande teksten om te komen tot de meest essentiële en door iedereen gedragen kernelementen.	PV met aangepaste methodiek	Nog te bepalen door PPT	Voor het schoolteam	Door het schoolteam	PV 20 oktober 2016	PV 20 oktober 2016	Lijst met kern-elementen	Lijst met kern-elementen

	3. Het PPT ontwikkelt een eerste aanzet schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs op basis van de kernelementen geselecteerd door het schoolteam.	Vastgelegde overleg-momenten	Discussie en reflectie	Voor het schoolteam	Door het PPT	20 oktober 2016	20 december 2016	Eerste aanzet schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs	Eerste aanzet schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs
	4. De schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs wordt kenbaar gemaakt bij de Raad van Bestuur en het schoolteam met de mogelijkheid om feedback te geven.	Vergadering Raad van Bestuur + PV	Feedback-formulier	Voor de Raad van Bestuur en het schoolteam	Door het PPT	December 2016 PV 20 december 2016	December 2016 PV 20 december 2016	Feedback-formulier	Feedback-formulier
	5. De schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs wordt aangepast op basis van de feedback + ontwikkeling kijkwijzer schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs.	Aanpassen van eerste aanzet	Ingevulde feedback-formulieren	Voor het schoolteam	Door het PPT	Januari 2017	30 januari 2016	Schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs + kijkwijzer schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs	Schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs + kijkwijzer schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs
	6. De schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs en bijhorende kijkwijzer worden voorgelegd aan de Raad van Bestuur en het schoolteam.	Vergadering Raad van Bestuur PV	Nog te bepalen	Voor de Raad van Bestuur en het schoolteam	Door het PPT	Januari 2017 PV 30 januari 2017	Eind januari 2017	De Raad van Bestuur en het schoolteam kent de schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs.	Vergader-fiches Schoolteam beschikt over kijkwijzer schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs

	7. De schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs wordt opgenomen in het SWP en kenbaar gemaakt op de website BuBaO KIDS.	Schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs toevoegen aan SWP + plaatsen op website	N.v.t.	Voor het schoolteam en andere geïnteresseerden	Door het PPT	Januari 2017	Januari 2017	Frequentie van evaluatie schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs wordt bepaald in kwaliteitszorgsysteem	De schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs vindt men terug in het SWP en op de website.
2.1b Het schoolteam handelt volgens één gedragen visie op kwaliteitsvol onderwijs.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijsgegevens
Er is een diversiteit aan visies m.b.t. kwaliteitsvol onderwijs.	1. In kleine teams concretiseren en kritisch reflecteren over wat de schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs betekent voor het dagelijks handelen.	Teamoverleg	De schoolvisie + kijkwijzer m.b.t. kwaliteitsvol onderwijs (zie 2.1a)	Voor het schoolteam	Door het schoolteam gestuurd door een lid van het PPT	Februari 2017	Blijvende actie	Evalueren en bijsturen van het werken volgens de schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs via coaching	Vergaderfiches
	2. De schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs leeft in de school door het schoolteam blijvend te betrekken.	Visualisatie met woord en beeld van de schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door de kwaliteitsgroep en het PPT	Februari 2017	Blijvende actie	Tijdens teamoverleg	Visualisatie in woord en beeld

2.2a Het schoolteam heeft één gedragen visie kwaliteitsvol onderwijs voor de ASS/DSH/ST leerlingen per afdeling.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Er is een diversiteit aan visies die onvoldoende afgestemd zijn op elkaar en deze zijn onvoldoende gebaseerd op het referentiekader van de ontwikkelingsdoelen.	1. Ontwikkelen van een leidraad voor de visieteksten per afdeling gebaseerd op de schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs.	Overleg PPT	De schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs + de referentiekaders van de ontwikkelingsdoelen	Voor de werkgroepen kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST	Door het PPT	Januari 2017	Eind januari 2017	Leidraad visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST	Leidraad visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST
	2. Er worden drie heterogene werkgroepen samengesteld binnen de ASS/DSH/ST afdeling.	Kandidaatstelling met beslissing van de directie	Schriftelijke kandidaatstelling	Voor het schoolteam	Door de directie	September 2017	Oktober 2017	De werkgroepen kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST zijn samengesteld	Identificatiefiches
	3. De werkgroepen kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST lezen de bestaande visieteksten, als ook de ontwikkelde schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs en de referentiekaders van de ontwikkelingsdoelen.	Vastgelegde overlegmomenten	Schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs, bestaande visieteksten + de referentiekaders van de ontwikkelingsdoelen	Voor het schoolteam	Door de werkgroepen kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST	Januari 2017	Februari 2017	Input op overlegmomenten werkgroepen kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST	N.v.t.

	4. De werkgroepen kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST concretiseren de schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs met betrekking tot de doelgroep.	Vastgelegde overleg-momenten	Leidraad opgesteld in actie 1, discussie en reflectie	Voor het schoolteam	Door de werkgroepen kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST	Maart 2017	April 2017	Eerste aanzet visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST	Eerste aanzet visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST
	5. De eerste aanzet visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST wordt door de werkgroepen voorgesteld aan de ASS/DSH/ST afdeling waarbij feedback gevraagd wordt aan alle teamleden.	PV	Werkvorm PV nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door de werkgroepen kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST	PV 24 april 2017	PV 24 april 2017	Schoolteam is op de hoogte van eerste aanzet visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST	Vergader-fiche
	6. De werkgroepen kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST finaliseren de visie op basis van de feedback + ontwikkelen een kijkwijzer visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DHS/ST.	Vastgelegde overleg-momenten	Eerste aanzet en feedback	Voor het schoolteam	Door de werkgroepen kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST	April 2017	15 Juni 2017	N.v.t.	Visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST + bijhorende kijkwijzer
	7. De visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST en bijhorende kijkwijzer wordt voorgelegd aan Raad van Bestuur en het schoolteam.	Vergadering Raad van Bestuur PV	Nog te bepalen	Voor de Raad van Bestuur en het schoolteam	Door de werkgroepen kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST	Juni 2017 PV 15 juni 2017	Juni 2017 PV 15 juni 2017	De Raad van Bestuur en het schoolteam kent de visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST	Vergader-fiches + kijkwijzer visie kwaliteitsvol onderwijs

	8. De visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST wordt opgenomen in het SWP en kenbaar gemaakt op de website BuBaO KIDS.	Schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs toevoegen aan SWP + plaatsen op website	N.v.t.	Voor het schoolteam en andere geïnteresseerden	Door de kwaliteitsgroep	Eind juni 2017	Eind juni 2017	Frequentie van evaluatie visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST wordt bepaald in het kwaliteitszorgsysteem	De visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST vindt men terug in het SWP en op de website BuBaO KIDS.
2.2b Het schoolteam handelt volgens één gedragen visie op kwaliteitsvol onderwijs voor de ASS/DSH/ST leerlingen.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijsgegevens
Er is een diversiteit aan handelen volgens eigen perceptie op de didactische aanpak en het aanbod.	1. In kleine teams concretiseren en kritisch reflecteren wat de visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST betekent voor het dagelijks handelen.	Teamoverleg	Visies kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST	Voor het schoolteam	Door het schoolteam met het PPT	September 2017	Blijvende actie	evalueren en bijsturen van het werken volgens de visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST via coaching	Uitgangspunten van de afdelings-specifieke visies zijn terug te vinden in het GWP en IHP
	2. De visie kwaliteitsvol onderwijs ASS/DSH/ST leeft in de school door het schoolteam blijvend te betrekken.	Visualisatie met woord en beeld	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door de kwaliteitsgroep en het PPT	September 2017	Blijvende actie	Tijdens team-overleg	Concretisering van de visie in woord en beeld

DOEL 3: Het schoolteam handelt vanuit een gemeenschappelijke kader met betrekking tot communicatie en taal gebaseerd op de visie en uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen.

3.1 Het schoolteam heeft één gedragen visie op communicatie en taal (Nederlands en VGT) over de afdelingen heen.

Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Bestaande visies zijn niet uniform en onvoldoende gebaseerd op de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen van communicatie en taal.	1. Inventariseren van bestaande visies en literatuur over communicatie en taal (Nederlands en VGT) binnen KIDS VZW.	Inventarisatie en verzameling	Bestaande visieteksten en literatuur communicatie en taal binnen KIDS VZW	Voor het schoolteam	Door het PPT	Vanaf december 2016	December 2016	N.v.t.	Inventaris bestaande visies en literatuur
	2. Lezen van verzamelde literatuur en de uitgangspunten m.b.t. communicatie en taal van type 7, aangevuld met andere types BO (decretale ontwikkelingsdoelen) en/of het gewoon onderwijs (eindtermen).	Doorlezen teksten	Referentiekader communicatie en taal type 7 e.a. Literatuur m.b.t. communicatie en taal (zoals Inge Zink, Goorhuis Brouwer, Van Uden, ...)	Voor het schoolteam	Het PPT leest alles Het schoolteam leest het referentiekader T7 (e.a.) communicatie en taal	December 2016 Februari 2017	Februari 2017	Input bij reflectie en discussie – zie actie 3	Input bij reflectie en discussie – zie actie 3

	3. Reflecteren en discussiëren over de doorgenomen teksten en de kernelementen oplijsten uit bestaande visies van KIDS en doorgenomen uitgangspunten.	Brainstorm en discussie tijdens overleg PPT	Bestaande visieteksten en literatuur communicatie en taal binnen KIDS VZW Referentiek ader communicatie en taal type 7 e.a. Literatuur m.b.t. communicatie en taal (zoals Inge Zink, Goorhuis Brouwer, Van Uden, ...)	Voor het schoolteam	Door het PPT	Januari 2017	Februari 2017	N.v.t.	Oplijsting kern-elementen
	4. Beroep doen op een externe partner voor de verdieping van het leerdomein communicatie en taal.	Vorming door externe dienst	Nog te bepalen	Voor het PPT	Door externe partner	Februari 2017	Februari 2017	N.v.t.	Vergader-fiche
	5. Ontwikkelen van een eerste aanzet van de schoolvisie communicatie en taal vertrekkende uit de oplijsting van kernelementen.	Teamoverleg	Reeds verzamelde info in de vorige acties	Voor het schoolteam	Door het PPT	Februari 2017	Maart 2017	N.v.t.	Eerste aanzet schoolvisie communicatie en taal

	6. De eerste aanzet schoolvisie communicatie en taal wordt kenbaar gemaakt bij het schoolteam.	Schoolvisie communicatie en taal wordt bezorgd aan het schoolteam.	Papier of digitaal	Voor het schoolteam	Door het PPT	Midden maart 2017	Midden maart 2017	Schoolteam beschikt over eerste aanzet communicatie en taal	Eerste aanzet schoolvisie communicatie en taal
	7. Er wordt aan het schoolteam feedback gevraagd tijdens teamoverleg met lid van PPT.	Teamoverleg	Discussie en reflectie	Voor het schoolteam	Door het schoolteam + het PPT	Midden maart 2017	Begin april 2017	N.v.t.	Feedback
	8. Schoolvisie communicatie en taal wordt gefinaliseerd rekening houdend met de feedback van het schoolteam + ontwikkelen van bijhorende kijkwijzer.	Teamoverleg	Feedback	Voor het schoolteam	Door het PPT	April 2017	April 2017	N.v.t.	Schoolvisie communicatie en taal + bijhorende kijkwijzer
	9. De schoolvisie communicatie en taal wordt voorgelegd aan de Raad van Bestuur en het schoolteam.	Vergadering Raad van Bestuur PV	Nog te bepalen	Voor de Raad van Bestuur en het schoolteam	Door het PPT	April 2017 PV 24 april 2017	April 2017 PV 24 april 2017	De Raad van Bestuur en het schoolteam kennen de schoolvisie op communicatie en taal.	Vergaderfiches Schoolteam beschikt over kijkwijzer schoolvisie communicatie en taal

	10. De schoolvisie communicatie en taal wordt opgenomen in het schoolwerkplan.	Schoolvisie kwaliteitsvol onderwijs toevoegen aan SWP	N.v.t.	Voor het schoolteam	Door het kwaliteits-team	April 2017	April 2017	Frequentie van evaluatie schoolvisie communicatie en taal wordt bepaald in kwaliteits-zorg-systeem	De schoolvisie communicatie en taal vindt men terug in het SWP.
3.2 Het schoolteam handelt volgens één gedragen visie communicatie en taal.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Er is een diversiteit aan handelen volgens eigen perceptie op de didactische aanpak en het aanbod.	Het schoolteam kan de schoolvisie communicatie en taal toepassen in het concreet handelen, voor verdere uitwerking zie doel 5.	Zie doel 5	Zie doel 5	Voor het schoolteam	Door het schoolteam	September 2017	Blijvende actie	Via coaching evalueren en bijsturen van het werken volgens de school visie communicatie en taal	Schoolvisie communicatie en taal is terug te vinden in het GWP en IHP

DOEL 4: Het schoolteam handelt vanuit een gemeenschappelijke kader met betrekking tot W.O. en W.O. - Dovencultuur gebaseerd op de visie en uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen.

4.1 Het schoolteam heeft één gedragen visie op W.O. en W.O. - Dovencultuur over de afdelingen heen.

Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Bestaande visies zijn niet uniform en onvoldoende gebaseerd op de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen van W.O. en W.O. - Dovencultuur .	1. Inventariseren van bestaande visies en literatuur over W.O. en W.O. - Dovencultuur binnen KIDS VZW.	Inventarisatie en verzameling	Bestaande visieteksten en literatuur W.O. en W.O. – Dovencultuur binnen KIDS VZW	Voor het schoolteam	Door het PPT	September 2017	September 2017	N.v.t.	Inventaris bestaande visies en literatuur
	2. Lezen van verzamelde literatuur en de uitgangspunten m.b.t. W.O. en W.O. - Dovencultuur van type 7, aangevuld met andere types BO (decretale ontwikkelingsdoelen) en/of het gewoon onderwijs (eindtermen).	Doorlezen teksten	Referentiekader W.O. en W.O. – Dovencultuur type 7 e.a.	Voor het schoolteam	Het PPT leest alles Het schoolteam leest het referentiekader T7 (e.a.) W.O. en W.O. – Dovencultuur	September 2017 September 2017	Oktober 2017	Input bij reflectie en discussie zie actie 3	Input bij reflectie en discussie zie actie 3

	3. Reflecteren en discussiëren over de doorgenomen teksten en de kernelementen oplijsten uit bestaande visies van KIDS en doorgenomen uitgangspunten	Brainstorm en discussie tijdens overleg PPT	Bestaande visieteksten en literatuur W.O. en W.O. – Dovencultuur binnen KIDS VZW Referentiekader W.O. en W.O. – Dovencultuur type 7 e.a.	Voor het schoolteam	Door het PPT	September 2017	Oktober 2017	N.v.t.	Oplijsting van kern-elementen
	4. Beroep doen op een externe partner voor de verdieping van het leerdomein W.O. en W.O. - Dovencultuur.	Vorming door externe dienst	Nog te bepalen	Voor het PPT	Door een xterne partner	Oktober 2017	Oktober 2017	N.v.t.	Vergaderfiche
	5. Ontwikkelen van een eerste aanzet van de schoolvisie W.O. en W.O. - Dovencultuur vertrekkende uit de oplijsting van kernelementen.	Teamoverleg	Reeds verzamelde info in vorige acties	Voor het schoolteam	Door het PPT	Oktober 2017	November 2017	N.v.t.	Eerste aanzet schoolvisie W.O.-W.O. – Dovencultuur

	6. De eerste aanzet schoolvisie W.O. en W.O. - Dovencultuur wordt kenbaar gemaakt bij het schoolteam.	Schoolvisie W.O. en W.O. - Dovencultuur wordt aan het schoolteam bezorgd	Op papier of digitaal	Voor het schoolteam	Door het PPT	Midden november 2017	Midden november 2017	Schoolteam beschikt over eerste aanzet schoolvisie W.O. en W.O. - Dovencultuur	Eerste aanzet schoolvisie W.O. en W.O. - Dovencultuur
	7. Er wordt aan het schoolteam feedback gevraagd tijdens teamoverleg door een lid van het PPT.	Teamoverleg	Discussie en reflectie	Voor het schoolteam	Door het schoolteam + het PPT	Midden november 2017	Begin december 2017	N.v.t.	Feedback
	8. De schoolvisie W.O. en W.O. - Dovencultuur wordt gefinaliseerd rekening houdend met de feedback van het schoolteam + ontwikkelen van bijhorende kijkwijzer.	Teamoverleg	Feedback	Voor het schoolteam	Door het PPT	December 2017	December 2017	N.v.t.	Schoolvisie W.O. en W.O. - Dovencultuur + bijhorende kijkwijzer
	9. De schoolvisie W.O. en W.O. - Dovencultuur wordt voorgelegd aan de Raad van Bestuur en het schoolteam.	Vergadering Raad van Bestuur PV	Nog te bepalen	Voor de Raad van Bestuur en het schoolteam	Door het PPT	December 2017 PV december 2017	December 2017 PV december 2017	De Raad van Bestuur en het schoolteam kennen de schoolvisie W.O. en W.O. - Dovencultuur	Vergaderfiches Schoolteam beschikt over kijkwijzer schoolvisie W.O. en W.O. - Dovencultuur

	10. De schoolvisie W.O. en W.O. - Dovencultuur wordt opgenomen in het schoolwerkplan.	Schoolvisie W.O. en W.O. – Dovencultuur toevoegen aan SWP	N.v.t.	Voor het schoolteam	Door het kwaliteits-team	December 2017	December 2017	Frequentie van evaluatie schoolvisie W.O. en W.O.-Dovencultuur wordt bepaald in kwaliteitszorg-systeem.	De schoolvisie W.O. en W.O. – Dovencultuur vindt men terug in het SWP
4.2 Het schoolteam handelt volgens één gedragen visie op W.O. en W.O. – Dovencultuur.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Er is een diversiteit aan handelen volgens eigen perceptie op de didactische aanpak en het aanbod.	Het schoolteam kan de schoolvisie W.O. en W.O. - Dovencultuur toepassen in het concreet handelen, voor verdere uitwerking zie doel 6.	Zie doel 6	Zie doel 6	Voor het schoolteam	Door het Schoolteam	Januari 2018	Blijvende actie	Via coaching evalueren en bijsturen van het werken volgens de schoolvisie W.O. en W.O. – Dovencultuur	Uitgangspunten van de visie op W.O. en W.O. – Dovencultuur zijn terug te vinden in het GWP en IHP

DOEL 5: Het schoolteam implementeert het format van GWP en IHP op vlak van communicatie en taal om het cyclisch proces van handelingsplanning te ondersteunen.

5.1 Het schoolteam handelt volgens een uniforme procedure voor het in kaart brengen van de beginsituatie en onderwijsbehoeften voor de verschillende domeinen van communicatie en taal (Nederlands en VGT).

Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Er zijn grote verschillen in de mate waarin het schoolteam de beginsituatie voor alle domeinen binnen het leergebied in kaart brengt.	1. Er wordt een heterogene werkgroep samengesteld die de implementatie van het format GWP/IHP op vlak van communicatie en taal gaat ondersteunen.	Via kandidaatstelling met beslissing van de directie	Schriftelijke kandidaatstelling	Voor het schoolteam	Door de directie	September 2016	Oktober 2016	De werkgroep implementatie communicatie en taal is opgesteld	Identificatie werkgroep implementatie communicatie en taal.
	2. De werkgroep inventariseert de bestaande methodes voor het in kaart brengen van de beginsituatie op vlak van communicatie en taal en dit over de afdelingen heen.	Bevraging bij het schoolteam	Bestaande methodes voor het bepalen van de beginsituatie	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	April 2017	Mei 2017	N.v.t.	Lijst met bestaande methodes voor het in kaart brengen van de beginsituatie

	3. De werkgroep bestudeert de opgemaakte visietekst communicatie en taal alsook de bijhorende literatuur en de ontwikkelingsdoelen van communicatie en taal.	N.v.t.	Ontwikkelingsdoelen communicatie en taal Type 7 (en andere types + GO) Schoolvisie communicatie en taal (zie doel 3.1) Bijhorende literatuur (zie doel 3.1)	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	April 2017	Mei 2017	N.v.t.	N.v.t.
	4. De werkgroep maakt een eerste aanzet van de procedure voor het in kaart brengen van de beginsituatie en onderwijsbehoeften voor de verschillende domeinen van communicatie en taal.	Teamoverleg	N.v.t.	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	Mei 2017	Mei 2017	N.v.t.	Eerste aanzet procedure beginsituatie
	5. De werkgroep test de eerste aanzet van de procedure beginsituatie uit bij enkele concrete casussen (van verschillende afdelingen), hierbij worden de leden van het schoolteam betrokken en wordt er feedback gevraagd.	Teamoverleg waarbij een lid van de werkgroep aansluit	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal + betrokken teamleden (van de casus)	Mei 2017	Juni 2017	N.v.t.	Feedback van de betrokken teamleden

	6. De werkgroep finaliseert de procedure voor het in kaart brengen van de beginsituatie en onderwijsbehoeften voor de verschillende domeinen van communicatie en taal + ontwikkelt bijhorende kijkwijzer.	Vastgelegde overlegmomenten	Eerste aanzet procedure beginsituatie + feedback integreren	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	Juni 2017	Juni 2017	N.v.t.	Kijkwijzer beginsituatie communicatie en taal
	7. De werkgroep stelt de procedure en de kijkwijzer beginsituatie communicatie en taal voor aan het schoolteam.	PV	In kleine groepen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	PV September 2017	PV september 2017	Frequentie van evaluatie procedure beginsituatie communicatie en taal wordt bepaald in het kwaliteitszorgsysteem	Vergaderfiche Het schoolteam kent de procedure en is op de hoogte van de kijkwijzer beginsituatie communicatie en taal
	8. De beginsituatie communicatie en taal in het IHP/GWP opmaken.	Teamoverleg waarbij op vraag een afgevaardigde van de werkgroep implementatie communicatie en taal aansluit.	N.v.t.	Voor het schoolteam	Door het schoolteam en de werkgroep implementatie communicatie en taal	September 2017	Blijvende actie	N.v.t.	Beginsituatie communicatie en taal is terug te vinden in het IHP en GWP

	9. Het schoolteam handelt volgens de procedure beginsituatie communicatie en taal, waarbij de werkgroep en het PPT gedifferentieerde opvolging en bijsturing voorzien.	Teamoverleg	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door het schoolteam	September 2017	Blijvende actie	Via coaching	Beginsituatie communicatie en taal is terug te vinden in het IHP en GWP
5.2. Het schoolteam hanteert de opgestelde verticale en horizontale leerlijnen van communicatie en taal bij het opstellen van het GWP en IHP.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijsgegevens
Binnen de school zijn er geen uniforme leerlijnen voor communicatie en taal.	1. Er wordt een heterogene werkgroep samengesteld die in samenwerking met het schoolteam de leerlijnen op vlak van communicatie en taal ontwikkelt en het schoolteam ondersteunt bij de implementatie.	Via kandidaatstelling met beslissing van de directie	Schriftelijke kandidaatstelling	Voor het schoolteam	Door de directie	September 2016	Oktober 2016	Werkgroep voor de leerlijnen communicatie en taal is samengesteld.	Identificatie-fiche werkgroep leerlijnen communicatie en taal.
	2. De werkgroep inventariseert de gebruikte leerlijnen en de opbouw in de thema's op vlak van communicatie en taal.	Praktijk-onderzoek door overleg met het schoolteam	Bestaande leerlijnen + thema's van communicatie en taal	Voor het schoolteam	Door de werkgroep leerlijnen communicatie en taal + het schoolteam	September 2017	Oktober 2017	N.v.t.	Verzamelde leerlijnen + thema's van communicatie en taal

	3. De werkgroep neemt de bestaande leerlijnen communicatie en taal door en legt deze samen met de ontwikkelingsdoelen om zo tot een eerste opbouw te komen.	Vastgelegde overleg-momenten	Ontwikkelingsdoelen + bestaande leerlijnen van communicatie en taal	Voor het schoolteam	Door de werkgroep leerlijnen communicatie en taal	Oktober 2017	November 2017	N.v.t.	Eerste aanzet leerlijnen van communicatie en taal
	4. De werkgroep maakt een tweede versie van de leerlijnen communicatie en taal rekening houdend met de diverse doelgroepen.	Teamoverleg	Eerste aanzet leerlijnen communicatie en taal	Voor het schoolteam	Door de werkgroep leerlijnen communicatie en taal	November 2017	Maart 2018	N.v.t.	Tweede versie leerlijnen communicatie en taal
	5. De werkgroep stelt de leerlijnen communicatie en taal voor aan het schoolteam en er wordt feedback gevraagd.	PV	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep leerlijnen communicatie en taal + het schoolteam	PV maart 2018	PV maart 2018	Feedback door het schoolteam	Feedback van het schoolteam Vergaderfiche
	6. De werkgroep finaliseert de leerlijnen communicatie en taal en stelt deze voor aan het schoolteam.	Vastgelegde overleg-momenten + PV	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep leerlijnen communicatie en taal	Maart 2018	PV juni 2018	Frequentie van evaluatie leerlijnen communicatie en taal wordt bepaald in het kwaliteitszorgsysteem	Leerlijnen communicatie en taal

	7. Het schoolteam hanteert de leerlijnen communicatie en taal waarbij de werkgroep en het PPT ondersteuning en bijsturing voorzien.	Zelfevaluatie Coaching bij teamoverleg	Overleg-momenten	Voor het schoolteam	Door het schoolteam , het PPT en werkgroep leerlijnen communicatie en taal	September 2018	Blijvende actie	Via coaching	Leerlijnen communicatie en taal komen terug in het IHP en GWP
5.3 Het schoolteam selecteert gericht de doelen van de verschillende domeinen van communicatie en taal (Nederlands en VGT) op basis van de beginsituatie bij het opstellen van het GWP en IHP.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Binnen het schoolteam is er een grote verscheidenheid in het selecteren van de doelen voor het IHP en GWP.	1. De werkgroep stelt een eerste aanzet op van een procedure voor het selecteren van de doelen voor IHP en GWP afgestemd op de beginsituatie.	N.v.t.	Ontwikkelingsdoelen communicatie en taal Type 7 (en andere types + GO) Visietekst communicatie en taal	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	Mei 2017	September 2017	N.v.t.	Eerste aanzet procedure selectie doelen communicatie en taal
	2. De werkgroep test de eerste aanzet van de procedure voor de doelenselectie uit bij enkele concrete casussen (van verschillende afdelingen), hierbij worden de leden van het schoolteam betrokken en wordt er feedback gevraagd.	Teamoverleg waarbij lid van de werkgroep aansluit	N.v.t.	Voor het schoolteam	Door het schoolteam + werkgroep implementatie communicatie en taal	September 2017	Oktober 2017	Feedback door het schoolteam	Feedback van het schoolteam

	3. De werkgroep finaliseert de procedure voor de doelenselectie communicatie en taal.	N.v.t.	Feedback van het schoolteam + eerste aanzet procedure	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	Oktober 2017	November 2017	N.v.t.	Procedure doelenselectie communicatie en taal
	4. De werkgroep maakt het schoolteam vertrouwd met de procedure doelenselectie communicatie en taal.	PV	Casussen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	PV november 2017	PV november 2017	N.v.t.	Vergaderfiche
	5. Tijdens het teamoverleg worden de doelen communicatie en taal in het IHP/GWP geselecteerd.	Teamoverleg waarbij op vraag een afgevaardigde van de werkgroep aansluit.	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door het schoolteam en de werkgroep implementatie communicatie en taal	November 2017	December 2017	Frequentie van evaluatie doelen taal en communicatie wordt bepaald in het kwaliteitszorgsysteem	Ingevulde doelen in het IHP en GWP
	6. Het schoolteam handelt volgens de procedure, waarbij de werkgroep en het PPT opvolging en bijsturing voorzien.	Via coaching	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door het schoolteam	Januari 2018	Blijvende actie	Via coaching	Doelen communicatie en taal zijn terug te vinden in het IHP en GWP

5.4 Het schoolteam gebruikt de verschillende differentiatiemogelijkheden om hun voorbereiding aan te passen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Voortbouwend op de voorgaande fasen van handelingsplanning realiseert het schoolteam een aanbod op maat.

Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Binnen het schoolteam is er een grote diversiteit in differentiatie bij de voorbereiding en deze is te weinig afgestemd op de doelenselectie.	1. De werkgroep implementatie communicatie en taal maakt een inventarisatie van de huidige aanpak bij voorbereidingen en differentiatievormen die het schoolteam hanteert.	Bevraging + verzameling materiaal bij het schoolteam	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	November 2017	December 2017	N.v.t.	Inventaris van de aanpak bij voorbereidingen en differentiatievormen bij communicatie en taal
	2. Het schoolteam doet een beroep op een externe partner om hun kennis en handelen rond differentievormen met inbegrip van actief en interactief leren uit te breiden.	Pedagogische studiedag	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door een externe partner	Pedagogische studiedag november 2017	Pedagogische studiedag november 2017	N.v.t.	Vergaderfiche
	3. De werkgroep implementatie communicatie en taal maakt een kijkwijzer differentiëren.	N.v.t.	N.v.t.	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	November 2017	November 2017	N.v.t.	Kijkwijzer differentiëren

	4. Het schoolteam wisselt interne en nieuwe geleerde werkvormen en methoden m.b.t. differentiatie uit bij elkaar	PV	Workshops Kijkwijzer differentiëren intenvaris (zie punt 1)	Voor het schoolteam	Door het schoolteam	PV december 2017	PV december 2017	N.v.t.	Vergaderfiche
	5. Het schoolteam maakt hun voorbereidingen gebaseerd op de geselecteerde doelen en verworven kennis m.b.t. differentiatie en voert deze uit. Hierbij wordt coaching voorzien.	Teamoverleg met coaching	Coaching kijkwijzer differentiëren	Voor het schoolteam	Door het schoolteam + het PPT + lid werkgroep implementatie communicatie en taal	Januari 2018	Blijvende actie	Via teamoverleg en coaching	Vergaderfiche
5.5 Het schoolteam hanteert een duidelijke en gelijkgerichte evaluatiepraktijk waarbij er een systematische terugkoppeling wordt gemaakt naar de vorige fases en de nieuwe beginsituatie.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijsgegevens
Het schoolteam heeft geen uniforme evaluatiepraktijk en deze is te weinig afgestemd op het cyclisch proces van handelingsplanning.	1. De werkgroep maakt een inventarisatie van de huidige manier van evalueren die het schoolteam hanteert en hun opinie over de gebruikte testen.	Overlegmomenten Observaties Verzameling testmateriaal	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	Januari 2018	Maart 2018	N.v.t.	Inventaris van evaluatievormen en opinies van communicatie en taal
	2. Het schoolteam doet een beroep op een externe partner om hun kennis en handelen i.v.m. breed evalueren te vergroten.	Pedagogische studiedag	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door een externe partner	Pedagogische studiedag maart 2018	Pedagogische studiedag maart 2018	N.v.t.	Vergaderfiche

	3. Ontwikkelen van een kijkwijzer evalueren.	N.v.t.	Vergaderfiche pedagogische studiedag en inventaris (zie actie 1)	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	Maart 2018	Maart 2018	N.v.t.	Kijkwijzer evalueren
	4. De werkgroep concretiseert de evaluatievormen van kennis, vaardigheden en attitudes voor communicatie en taal.	Praktijk- en literatuuronderzoek	Kijkwijzer evalueren	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	Januari 2018	Mei 2018	N.v.t.	N.v.t.
	5. De werkgroep stelt de concrete evaluatievormen van kennis, vaardigheden en attitudes voor communicatie en taal voor aan het schoolteam waarbij feedback wordt gevraagd.	PV	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	PV mei 2018	PV mei 2018	Feedback van het schoolteam	Vergaderfiche
	6. De werkgroep maakt op basis van de feedback een overzichtsmap van de geselecteerde evaluatievormen communicatie en taal en maakt dit kenbaar aan het schoolteam.	Teamoverleg	Overzichtsmap	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal	Mei 2018	Mei 2018	N.v.t.	Overzichtsmap evaluatievormen communicatie en taal

	7. Het schoolteam wordt ondersteund in het implementeren van de verschillende evaluatievormen gebaseerd op de vorige fases van handelingsplanning.	Teamoverleg	Coaching	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie communicatie en taal + het PPT	Juni 2018	Juni 2018	N.v.t.	Vergaderfiches
	8. Tijdens teamoverleg worden de evaluatievormen geïmplementeerd in het IHP en GWP waarbij het cyclisch proces van handelingsplanning wordt gehanteerd.	Teamoverleg	Coaching GWP en IHP	Voor het schoolteam	Door het schoolteam	Juni 2018	Blijvende actie	N.v.t.	GWP en IHP bevatten evaluatievormen voor communicatie en taal

5.6 Het schoolteam handelt volgens het cyclisch proces van handelingsplanning voor het leergebied communicatie en taal.

Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijsgegevens
Binnen het schoolteam is het handelen voor het leergebied van communicatie en taal te weinig gebaseerd op een uniform cyclisch proces van handelingsplanning.	1. Het schoolteam kan op basis van voorgaande tussendoelen het volledig cyclisch proces van handelingsplanning voor communicatie en taal hanteren.	Zelfstandige uitvoering met coaching op teamoverleg	format GWP format IHP en kijkwijzer differentiëren en kijkwijzer evalueren en overzichtsmap evaluatievormen communicatie en	Voor het schoolteam	Door het schoolteam	September 2018	Blijvende actie	Via teamoverleg	GWP en IHP voor communicatie en taal

	2. De uniformiteit in toepassing van het cyclisch proces van handelingsplanning voor communicatie en taal wordt blijvend bewaakt.	Teamoverleg	taal Format GWP format IHP kijkwijzer differen- tiëren kijkwijzer evalueren overzichts- map evaluatie- vormen	Voor het schoolteam	Door het schoolteam	September 2018	Blijvende actie	Frequentie van evaluatie wordt bepaald in het kwaliteits-zorgsysteem	GWP en IHP voor communicatie en taal
--	---	-------------	--	---------------------	---------------------	----------------	-----------------	--	--------------------------------------

DOEL 6: Het schoolteam implementeert het format van GWP en IHP op vlak van W.O. en W.O. - Dovencultuur om het cyclisch proces van handelingsplanning te ondersteunen.

6.1 Het schoolteam handelt volgens een uniforme procedure voor het in kaart brengen van de beginsituatie en onderwijsbehoeften voor de verschillende domeinen van W.O. en W.O. – Dovencultuur.

Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Er zijn grote verschillen in de mate waarin het schoolteam de beginsituatie voor alle domeinen binnen het leergebied in kaart brengt.	1. Er wordt een heterogene werkgroep samengesteld die de implementatie van het format GWP/IHP op vlak van W.O. en W.O. - Dovencultuur gaat ondersteunen.	Via kandidaatstelling met beslissing van directie	Schriftelijke kandidaatstelling	Voor het schoolteam	Door de directie	September 2016	Oktober 2016	De werkgroep implementatie W.O. en W.O.-Dovencultuur	Identificatie werkgroep implementatie W.O. en W.O. – Dovencultuur
	2. De werkgroep inventariseert de bestaande methodes voor het in kaart brengen van de beginsituatie op vlak van W.O. en W.O. - Dovencultuur en dit over de afdelingen heen.	Bevraging bij het schoolteam	Bestaande methodes voor het bepalen van de beginsituatie	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie W.O. en W.O. – Dovencultuur	April 2018	Mei 2018	N.v.t.	Lijst met bestaande methodes voor het in kaart brengen van de beginsituatie

	3. De werkgroep bestudeert de opgemaakte visietekst W.O. en W.O. - Dovencultuur alsook de ontwikkelingsdoelen van W.O. en W.O. - Dovencultuur.	N.v.t.	Ontwikkelingsdoelen W.O. en W.O. - Dovencultuur Type 7 (en andere types + GO) Schoolvisie W.O. en W.O. - Dovencultuur (zie doel 4.1)	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie W.O. en W.O. - Dovencultuur	April 2018	Mei 2018	N.v.t.	N.v.t.
	4. De werkgroep maakt een eerste aanzet van de procedure voor het in kaart brengen van de beginsituatie en onderwijsbehoeften voor de verschillende domeinen van W.O. en W.O. - Dovencultuur.	Teamoverleg	N.v.t.	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie W.O. en W.O. - Dovencultuur	Mei 2018	Mei 2018	N.v.t.	Eerste aanzet procedure beginsituatie
	5. De werkgroep test de eerste aanzet van de procedure beginsituatie uit bij enkele concrete casussen (van verschillende afdelingen), hierbij worden de leden van het schoolteam betrokken en wordt er feedback gevraagd.	Teamoverleg waarbij een lid van de werkgroep aansluit	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie W.O. en W.O.-Dovencultuur + betrokken teamleden (van de casus)	Mei 2018	Juni 2018	N.v.t.	Feedback van de betrokken teamleden

	6. De werkgroep finaliseert de procedure voor het in kaart brengen van de beginsituatie en onderwijsbehoeften voor de verschillende domeinen van W.O. en W.O.-Dovencultuur + ontwikkelt een bijhorende kijkwijzer	Vastgelegde overlegmomenten	Eerste aanzet procedure beginsituatie + feedback integreren	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie W.O. en W.O.-Dovencultuur	Juni 2018	Juni 2018	N.v.t	Kijkwijzer beginsituatie W.O. en W.O.-Dovencultuur
	7. De werkgroep stelt de procedure en de kijkwijzer beginsituatie W.O. en W.O.-Dovencultuur voor aan het schoolteam	PV	In kleine groepen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie W.O. en W.O.-Dovencultuur	PV september 2018	PV september 2018	Frequentie van evaluatie procedure beginsituatie W.O. en W.O. – Dovencultuur wordt bepaald in kwaliteitszorgsysteem	Vergaderfiche Het schoolteam is op de hoogte van de procedure en kijkwijzer beginsituatie W.O. en W.O.-Dovencultuur
	8. De beginsituatie voor W.O. en W.O.-Dovencultuur opmaken in het GWP en IHP	Teamoverleg waarbij op vraag een afgevaardigde van de werkgroep implementatie W.O. en W.O.-Dovencultuur aansluit.	N.v.t.	Voor het schoolteam	Door het schoolteam en de werkgroep implementatie W.O. en W.O.-Dovencultuur	September 2018	Blijvende actie	N.v.t.	Beginsituatie W.O. en W.O. – Dovencultuur is terug te vinden in GWP en IHP

	9. Het schoolteam handelt volgens de procedure beginsituatie W.O. en W.O. – Dovencultuur , waarbij de werkgroep en PPT gedifferentieerde opvolging en bijsturing voorzien.	Teamoverleg	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door het schoolteam	September 2018	Blijvende actie	Via coaching	Beginsituatie W.O. en W.O. – Dovencultuur is terug te vinden in GWP en IHP
6.2 Het schoolteam hanteert de opgestelde verticale en horizontale leerlijnen van W.O. en W.O. – Dovencultuur bij het opstellen van het GWP en IHP.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijsgegevens
Binnen de school zijn er geen uniforme leerlijnen voor W.O. en W.O. – Dovencultuur	1. Er wordt een heterogene werkgroep samengesteld die in samenwerking met het schoolteam de leerlijnen op vlak van W.O. en W.O. - Dovencultuur ontwikkelt en het schoolteam ondersteunt bij de implementatie.	Via kandidaatstelling en met beslissing van de directie	Schriftelijke kandidaatstelling	Voor het schoolteam	Door de directie	September 2016	Oktober 2016	Werkgroep voor de leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur is samengesteld	Identificatie fiche werkgroep leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur
	2. De werkgroep inventariseert de gebruikte leerlijnen en de opbouw in de thema's op vlak van W.O. en W.O. - Dovencultuur.	Praktijkonderzoek door overleg met het schoolteam	Bestaande leerlijnen + thema's van W.O. en W.O. – Dovencultuur	Voor het schoolteam	Door de werkgroep leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur	Januari 2018	Februari 2018	N.v.t.	Verzamelde leerlijnen + thema's van W.O. en W.O. – Dovencultuur

	3. De werkgroep neemt bestaande leerlijnen W.O. en W.O.-Dovencultuur door en legt deze samen met de ontwikkelingsdoelen om zo tot een eerste opbouw te komen.	Vastgelegde overlegmomenten	Ontwikkelingsdoelen + bestaande leerlijnen van W.O. en W.O. – Dovencultuur	Voor het schoolteam	Door de werkgroep leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur	Februari 2018	Maart 2018	N.v.t.	Eerste aanzet leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur
	4. De werkgroep maakt een tweede versie van de leerlijnen W.O. en W.O.-Dovencultuur rekening houdend met de diverse doelgroepen.	Teamoverleg	Eerste aanzet leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur	Voor het schoolteam	Door de werkgroep leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur	Maart 2018	Oktober 2018	N.v.t.	Tweede versie leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur
	5. De werkgroep stelt de leerlijnen W.O. en W.O.-Dovencultuur voor aan het schoolteam en er wordt feedback gevraagd.	PV	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur + het schoolteam	PV oktober 2018	PV oktober 2018	Feedback van het schoolteam	Vergaderfiche + Feedback van het schoolteam
	6. De werkgroep finaliseert de leerlijnen W.O. en W.O.-dovencultuur en stelt deze voor aan het schoolteam.	Vastgelegde overlegmomenten + PV	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur	Oktober 2018 PV december 2018	December 2018 PV december 2018	Frequentie van evaluatie leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur wordt bepaald in	Leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur

	7. Het schoolteam hanteert de leerlijnen W.O. en W.O.-Dovencultuur waarbij de werkgroep en het PPT ondersteuning en bijsturing voorzien.	Zelfevaluatie Coaching bij teamoverleg	Overleg-momenten	Voor het schoolteam	Door het schoolteam , het PPT en werkgroep leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur	Januari 2019	Blijvende actie	kwaliteits-zorgsysteem Via coaching	Leerlijnen W.O. en W.O. – Dovencultuur komen terug in het GWP en IHP
6.3 Het schoolteam selecteert gericht de doelen van de verschillende domeinen van W.O. en W.O. - Dovencultuur op basis van de beginsituatie bij het opstellen van het GWP en IHP.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-Gegevens
Binnen het schoolteam is er een grote verscheidenheid in het selecteren van de doelen voor het IHP en GWP.	1. De werkgroep stelt een eerste aanzet op van een procedure voor het selecteren van de doelen voor IHP en GWP afgestemd op de beginsituatie.	N.v.t.	Ontwikkelingsdoelen W.O. en W.O. – Dovencultuur Type 7 (en andere types + GO) Visietekst W.O. en W.O. – Dovencultuur	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie W.O. en W.O. – Dovencultuur	Mei 2018	September 2018	N.v.t.	Eerste aanzet procedure selectie doelen W.O. en W.O.-Dovencultuur

	2. De werkgroep test de eerste aanzet van de procedure voor de doelenselectie uit bij enkele concrete casussen (van verschillende afdelingen), hierbij worden de leden van het schoolteam betrokken en wordt er feedback gevraagd	Teamoverleg waarbij een lid van de werkgroep aansluit	N.v.t.	Voor het schoolteam	Door het schoolteam + Werkgroep implementatie W.O. en W.O. – Dovencultuur	September 2017	Oktober 2018	Feedback door het schoolteam	Feedback van het schoolteam
	3. De werkgroep finaliseert de procedure voor de doelenselectie W.O. en W.O.-Dovencultuur	N.v.t.	Eerste aanzet procedure + feedback schoolteam	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie W.O. en W.O. – Dovencultuur	Oktober 2018	November 2018	N.v.t.	Procedure doelenselectie W.O. en W.O.-Dovencultuur
	4. De werkgroep maakt het schoolteam vertrouwd met de procedure doelenselectie W.O. en W.O.-Dovencultuur	PV	Casussen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie W.O. en W.O. – Dovencultuur	PV november 2018	PV november 2018	N.v.t.	Vergaderfiche
	5. Tijdens het teamoverleg worden de doelen W.O. en W.O.-Dovencultuur voor het IHP/GWP geselecteerd	Teamoverleg waarbij op vraag een afgevaardigde van de werkgroep aansluit.	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door het schoolteam en de werkgroep implementatie W.O. en W.O. –	November 2018	December 2019	Frequentie van evaluatie doelen W.O. en W.O. – Dovencul-	Ingevulde doelen in het IHP en GWP

	6. Het schoolteam handelt volgens de procedure, waarbij de werkgroep en PPT opvolging en bijsturing voorzien.	Via coaching	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Dovencultuur Door het schoolteam	Januari 2019	Blijvende actie	tuur wordt bepaald in het kwaliteitszorgsysteem Via coaching	Doelen W.O. en W.O.-Dovencultuur zijn terug te vinden in het GWP/IHP
--	---	--------------	----------------	---------------------	-------------------------------------	--------------	-----------------	---	--

6.4 Het schoolteam gebruikt de verschillende differentiatiemogelijkheden om hun voorbereiding aan te passen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Voortbouwend op de voorgaande fasen van handelingsplanning realiseert het schoolteam een aanbod op maat.

Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijsgegevens
Binnen het schoolteam is er een grote diversiteit in differentiatie bij de voorbereiding en deze is te weinig afgestemd op de doelenselectie.	1. De werkgroep implementatie W.O. en W.O. - Dovencultuur maakt een inventarisatie van de huidige aanpak bij voorbereidingen en differentiatievormen die het schoolteam hanteert.	Bevraging + verzameling materiaal bij het schoolteam	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie W.O. en W.O. – Dovencultuur	November 2018	December 2018	N.v.t.	Inventaris van de aanpak bij voorbereidingen en differentiatievormen bij W.O. en W.O. – Dovencultuur

	2. Het schoolteam doet een beroep op een externe partner om hun kennis en handelen rond differentievormen met inbegrip van actief en interactief leren uit te breiden.	Pedagogische studiedag	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door een externe partner	Pedagogische studiedag november 2017	Pedagogische studiedag november 2017	N.v.t.	Vergaderfiche
	3. De werkgroep implementatie W.O. en W.O. – Dovencultuur maakt een kijkwijzer differentiatie.	n.v.t.	n.v.t.	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie W.O. en W.O. – Dovencultuur	November 2017	November 2017	n.v.t.	Kijkwijzer differentiëren
	4. Het schoolteam wisselt interne en nieuw geleerde werkvormen en methodieken m.b.t. differentiatie uit bij elkaar.	PV	Workshops Kijkwijzer differentiëren inventaris	Voor het schoolteam	Door het schoolteam	PV november 2018	PV november 2018	N.v.t.	Vergaderfiche
	5. Het schoolteam maakt hun voorbereidingen gebaseerd op de geselecteerde doelen en verworven kennis m.b.t. differentiatie en voert deze uit. Hierbij wordt coaching voorzien.	Teamoverleg met coaching.	Kijkwijzer differentiëren coaching	Voor het schoolteam	Door het schoolteam + het PPT + lid werkgroep implementatie W.O. en W.O. – Dovencultuur	December 2018	Blijvende actie	Via teamoverleg en coaching	Vergaderfiche

6.5 Het schoolteam hanteert een duidelijke en gelijkgerichte evaluatiepraktijk waarbij er een systematische terugkoppeling wordt gemaakt naar de vorige fases en de nieuwe beginsituatie.

Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Het schoolteam heeft geen uniforme evaluatiepraktijk en deze is te weinig afgestemd op het cyclisch proces van handelingsplanning.	1. De werkgroep maakt een inventarisatie van de huidige manier van evalueren die het schoolteam hanteert en hun opinie over de gebruikte testen.	Overlegmomenten Verzameling testmateriaal Observaties	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie W.O. en W.O. – Dovencultuur	Januari 2019	Maart 2019	N.v.t.	Inventaris van de evaluatievormen en opinies bij W.O. en W.O. – Dovencultuur
	2. Het schoolteam doet een beroep op een externe partner om hun kennis en handelen i.v.m. breed evalueren te vergroten.	Pedagogische studiedag	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Door externe partner	Pedagogische studiedag maart 2018	Pedagogische studiedag maart 2018	N.v.t.	Vergaderfiche
	3. Ontwikkelen van een kijkwijzer evalueren.	n.v.t	Vergaderfiche pedagogische studiedag en inventaris	Voor het schoolteam	Door de werkgroep implementatie W.O. en W.O. – Dovencultuur	Maart 2018	Maart 2018	n.v.t	n.v.t
	4. De werkgroep concretiseert de evaluatievormen van kennis, vaardigheden en attitudes voor W.O. en W.O. – Dovencultuur.	Praktijk- en literatuur onderzoek	Kijkwijzer evalueren	Voor het schoolteam	Door de Werkgroep implementatie W.O. en W.O.-	Januari 2019	Mei 2019	N.v.t.	N.v.t.

	5. De werkgroep stelt de concrete evaluatievormen W.O. en W.O.- Dovencultuur van kennis, vaardigheden en attitudes voor aan het schoolteam waarbij feedback wordt gevraagd.	PV	Nog te bepalen	Voor het schoolteam	Dovencultuur Schoolteam Door de Werkgroep implementatie W.O. en W.O.- Dovencultuur	PV mei 2019	PV mei 2019	Feedback van het schoolteam	Vergaderfiche
	6. De werkgroep maakt op basis van de feedback een overzichtsmap van de geselecteerde evaluatievormen W.O. en W.O.- Dovencultuur en maakt deze kenbaar aan het schoolteam.	Teamoverleg	Overzichtsmap	Voor het schoolteam	Door de Werkgroep implementatie W.O. en W.O.- Dovencultuur	Mei 2019	Mei 2019	N.v.t.	Overzichtsmap evaluatievormen W.O. en W.O.- Dovencultuur
	7. Het schoolteam wordt ondersteund in het implementeren van de verschillende evaluatievormen gebaseerd op de vorige fases van handelingsplanning.	Teamoverleg	Coaching	Voor het schoolteam	Door de Werkgroep implementatie W.O. en W.O.- Dovencultuur + het PPT	Juni 2019	Juni 2019	N.v.t.	Vergaderfiche

	8. Tijdens teamoverleg worden de evaluaties geïmplementeerd in het IHP en GWP waarbij het cyclisch proces van handelingsplanning wordt gehanteerd.	Teamoverleg	Coaching GWP en IHP	Voor het schoolteam	Door het schoolteam	Juni 2019	Blijvende actie	N.v.t.	GWP en IHP bevatten evaluatie vormen voor W.O. en W.O.-Dovencultuur
6.6 Het schoolteam handelt volgens het cyclisch proces van handelingsplanning voor het leergebied W.O. en W.O. - Dovencultuur.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijsgegevens
Binnen het schoolteam is het handelen voor het leergebied van W.O. en W.O. - Dovencultuur te weinig gebaseerd op een uniform cyclisch proces van handelingsplanning.	1. Het schoolteam kan op basis van voorgaande tussendoelen het volledig cyclisch proces van handelingsplanning voor W.O. en W.O. - Dovencultuur hanteren.	Zelfstandige uitvoering met coaching op teamoverleg	Format GWP en IHP Kijkwijzer differentiëren Kijkwijzer evalueren Overzichtsmap evaluatievormen W.O. en W.O. - Dovencultuur	Voor het Schoolteam	Door het Schoolteam	September 2019	Blijvende actie	Via teamoverleg	GWP en IHP voor W.O. en W.O. - Dovencultuur
	2. De uniformiteit in toepassing van het cyclisch proces van handelingsplanning voor W.O. en W.O. - Dovencultuur wordt blijvend bewaakt.	Teamoverleg	Format GWP en IHP Kijkwijzer differentiëren Kijkwijzer evalueren Overzichtsmap evaluatievormen	Voor het Schoolteam	Door het schoolteam	September 2019	Blijvende actie	Frequentie van evaluatie wordt bepaald in het kwaliteitszorgsysteem	GWP en IHP voor W.O. en W.O. - Dovencultuur

DOEL 7: De kwaliteitsgroep ontwikkelt een kwaliteitszorgsysteem dat zorgt voor de implementatie en de verankering van de indicatoren van het beleidsvoerend vermogen in de schoolwerking.

7.1 Verhogen van het beleidsvoerend vermogen van de school via gedeeld leiderschap.

Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijs-gegevens
Er is een onduidelijke beleidscontext, geen uniforme manier om overleg te registreren en functies en mandaten zijn niet altijd duidelijk.	1. Betrekken van het schoolteam bij de uitvoering van het verbeteringsplan (ondersteunende relaties, gezamenlijke doelgerichtheid).	Samenstellen van heterogene werkgroepen	Kandidaatstelling met beslissing van directie	Voor het schoolteam	Door de directie	Oktober 2016	Blijvende actie	N.v.t.	Identificatiefiches
		Tussentijds afstemmen werkgroepen met het schoolteam	Teamoverleg	Voor het schoolteam	Door het schoolteam ondersteund door kwaliteitsgroep	Oktober 2016	Blijvende actie	N.v.t.	Vergaderfiches
	2. Formaliseren van teamoverleg en werkgroepen (doeltreffende communicatie).	In kaart brengen van bestaande werkgroepen en teamoverleg	Aanspreken schoolteam per mail en/of mondeling	Voor het schoolteam	Door de kwaliteitsgroep	Oktober 2016	November 2016	Tijdens bijeenkomst kwaliteitsgroep	Lijst werkgroepen en teamoverleg
		Ontwikkelen van een identificatiefiche voor kwaliteitsbewaking van teamoverleg en	N.v.t.	Voor het schoolteam	Door de kwaliteitsgroep	Oktober 2016	November 2016	Tijdens bijeenkomst kwaliteitsgroep	Identificatiefiche

		wergroepen							
		Opmaken van vergaderfiche voor teamoverleg en werkgroepen	N.v.t.	Voor het schoolteam	Door de kwaliteitsgroep	Oktober 2016	November 2016	Tijdens bijeenkomst kwaliteitsgroep	Vergaderfiche
		Toelichten van de identificatie- en vergaderfiche aan het schoolteam.	Met een concreet voorbeeld	Voor het schoolteam	Door de kwaliteitsgroep	PV 21 november 2016	PV 21 november 2016	Verslag PV	Het schoolteam hanteert identificatie- en vergaderfiche
	3. Oprichten van een kernteam m.b.t. het dagelijks functioneren van de school (gedeeld leiderschap, geïntegreerd beleid, gezamenlijke doelgerichtheid).	Reflecteren over en vastleggen van de opdracht van het kernteam	N.v.t.	Voor het schoolteam	Door de directie	Oktober 2016	April 2016	N.v.t	Identificatie fiche van het kernteam
		Kandidaatsstelling en kiezen van leden van het kernteam	Kandidaatsstelling met beslissing van directie	Voor het schoolteam	Door de directie	April 2017	Juni 2017	Leden van het kernteam zijn bekend en kennen hun opdracht	Lijst van kandidaten en gekozen leden

	4. Organigram opstellen van de verschillende beleidsorganen en hun functies + voorstellen aan het schoolteam (doeltreffende communicatie, gedeeld leiderschap).	Voorstellen op oriëntatiedag 2017	N.v.t.	Voor het schoolteam	Door de kwaliteitsgroep	Maart 2017	Juni 2017 Oriëntatiedag 2017	Frequentie van evaluatie organigram wordt bepaald in kwaliteitszorgsysteem	Organigram Vergaderfiche PV
7.2 Opvolgen, evalueren en bijsturen van het verloop van het verbeteringsplan.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijsgegevens
Opstart van het verbeterplan.	1. Organiseren van evaluaties bij de uitvoering van het verbeteringsplan op regelmatige basis (reflectief vermogen, gezamenlijke doelgerichtheid, doeltreffende communicatie, gedeeld leiderschap, ondersteunende relaties).	Verantwoordelijken van de werkgroepen brengen op regelmatige basis verslag uit aan kwaliteitsgroep	N.v.t.	Voor de kwaliteitsgroep	Door de verantwoordelijken van de werkgroep	Oktober 2016	Juni 2019	N.v.t.	Vergaderfiches
		Overleg organiseren tussen de verschillende werkgroepen om inhoudelijke afstemming te verzekeren	N.v.t.	Voor de werkgroepen	Door de kwaliteitsgroep	Oktober 2016	Juni 2019	N.v.t.	Vergaderfiches

	2. Bijsturen indien nodig van de acties van het verbeteringsplan (reflectief vermogen, ondersteunende relaties, gezamenlijke doelgerichtheid, gedeeld leiderschap).	Meedenken bij en oplossingen bieden voor eventuele problemen bij de uitvoering en tijdsplanning	Op overlegmomenten	Voor de werkgroepen	Door de kwaliteitsgroep, PB regio Limburg en het PPT	Oktober 2016	Juni 2019	N.v.t.	Vergaderfiches
7.3 Ontwikkelen van een kwaliteitszorgsysteem om de indicatoren van het beleidsvoerend vermogen te verankeren.									
Beginsituatie	Acties	Hoe?	Middelen	Voor wie?	Door wie?	Tijd start	Tijd einde	Evaluatie	Bewijsgegevens
Er is geen kwaliteitszorgsysteem in BuBaO KIDS.	1. Samenstellen van de kwaliteitsgroep (gedeeld leiderschap, geïntegreerd beleid, innovatief vermogen).	Kandidaatsstelling met beslissing van directie	N.v.t.	Voor het schoolteam	Door de directie	Oktober 2016	Oktober 2016	N.v.t.	Identificatiefiche
	2. Nadenken over wat kwaliteitszorg inhoudt in BuBaO KIDS (evaluaties, navormingsbeleid, functioneringsgesprekken, ...) (ondersteunende relaties, reflectief vermogen, responsief vermogen).	Discussie en reflectie	Visie kwaliteitsvol onderwijs en andere relevante literatuur	Voor het schoolteam	Door de kwaliteitsgroep	September 2017	Juni 2018	N.v.t.	Kwaliteitszorgsysteem

	3. Uitzetten, opvolgen en - zo nodig - bijsturen van de (onderwijskundige) lijnen voor BuBaO KIDS (innovatief vermogen, responsief vermogen, reflectief vermogen, ondersteunende relaties, gedeeld leiderschap, gezamenlijke doelgerichtheid).	Discussie en reflectie	Visie kwaliteitsvol onderwijs + recente maatschappelijke en/of didactische ontwikkelingen	Voor het schoolteam	Door de kwaliteitsgroep	September 2019	Blijvende maatregel	Frequentie van evaluatie kwaliteitszorgsysteem wordt bepaald in kwaliteitszorgsysteem	Kwaliteitszorgsysteem
--	--	------------------------	---	---------------------	-------------------------	----------------	---------------------	---	-----------------------

Tijdspad

Het tijdspad is opgesteld om:

- Het overzicht en de samenhang te bewaren bij de uitvoering van het verbeteringsplan;
- Het schoolteam te betrekken in het verbeteringsproces.

Op het tijdspad is er gebruik gemaakt van kleurcodes, hiermee maken we duidelijk wie de acties uitvoert:

- Rood: het schoolteam
- Geel: desbetreffende werkgroep
- Blauw: PPT
- Groen: de kwaliteitsgroep

Het tijdspad kan u terugvinden als los document achteraan aan dit document.

Bijlagen

1. Overeenkomst begeleidingsinitiatieven in opvolging van een doorlichtingsverslag advies 3

Dienst Ondersteuning - Personeel
Guimardstraat 1 • 1040 BRUSSEL
+32 2 507 07 50
www.katholiekonderwijs.vlaanderen

DOCUMENT

Overeenkomst: opvolging advies 3
2016-06-10

Overeenkomst

Begeleidingsinitiatieven in opvolging van een doorlichtingsverslag advies 3

Externe ondersteuning bij het remediëren van tekorten na de doorlichting.

Het bestuur vzw KIDS

waarvan de maatschappelijke zetel is gevestigd

Borggravevijversstraat Borggrave 9

3500 Hasselt

vraagt voor haar instelling Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs KIDS
met instellingsnummer 26062

extra ondersteuning aan de pedagogische begeleidingsdienst, geleding PB Regio Limburg
voor ☒ het geheel

☐ een deel van de tekorten

die aan de basis liggen van het ongunstig advies bij de doorlichting van de school

Formulering van de tekorten¹:

Het schoolteam moet het cyclische proces van handelingsplanning voor het leergebied communicatie en taal - Nederlands, communicatie en taal - VGT, vanuit de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen realiseren, zodat kwaliteitsvol onderwijs, afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen, ontstaat.

Het schoolteam moet het cyclische proces van handelingsplanning voor het leergebied wereldoriëntatie - dovenscultuur, vanuit de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen realiseren, zodat kwaliteitsvol onderwijs, afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen, ontstaat.

De inspectie oordeelde dat de instelling een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten te remediëren.

¹ De tekorten worden hier opgesomd of in een afzonderlijke bijlage aan deze overeenkomst toegevoegd.

Het is de instelling die moet aantonen of de tekorten zijn weggewerkt.

De pedagogische begeleiding kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor het niet realiseren van het verbeteringsplan.

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009. Het heeft binnen een termijn van twee maanden na het ontvangen van het ongunstig verslag, de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

Indien de Vlaamse Regering het ingediende verbeteringsplan goedkeurt, engageert de PB Regio Limburg zich in te gaan op de vraag naar ondersteuning en begeleiding bij het uitwerken en het opvolgen van het verbeteringsplan om de tekorten weg te werken. Ze zal dit doen in samenspraak met de instelling.

Het bestuur vzw KIDS

en de pedagogische begeleidingsdienst van Katholiek Onderwijs Vlaanderen

geleding regio Limburg

komen als volgt overeen:

De pedagogische begeleidingsdienst, verbindt zich tot het ondersteunen en begeleiden van de instelling bij de uitwerking van de aangegeven actiepunten.

Het schoolbestuur verbindt zich ertoe het goedgekeurde verbeteringsplan, het stappenplan en de verbeteracties, opgenomen als bijlage bij deze overeenkomst, op te volgen.

Op de vooraf vastgelegde tijdstippen, vermeld in het stappenplan, zal een overleg plaatsvinden tussen een vertegenwoordiger van het schoolbestuur, de directeur van de instelling en het betrokken begeleidingsteam om de voorbije periode te evalueren en waar nodig het verbeteringsproces bij te sturen.

Indien een personeelslid/het team van de instelling van oordeel is dat de afgesproken begeleidingsinitiatieven, zoals vermeld in de gezamenlijk onderschreven overeenkomst, niet worden nagekomen, kan het personeelslid/het team via de directeur van de instelling een gesprek aanvragen bij de directeur van de geleding.

Indien dit gesprek niet leidt tot een bijsturing van de begeleidingsinitiatieven, kan de directeur van de instelling, na overleg met zijn bestuur een aangetekend schrijven richten aan de pedagogisch directeur van Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

Machteld Verhelst
Pedagogisch directeur
Guimardstraat 1
1040 Brussel

Indien de begeleider/het begeleidingsteam van oordeel is dat de afgesproken acties uit het verbeteringsplan, niet worden nagekomen, zal de begeleider in samenspraak met zijn leidinggevende dit opnemen in een overleg met de directeur van de instelling.

Indien dit gesprek niet leidt tot een bijsturing van de werking, zal de begeleider hierover verslag uitbrengen bij zijn verantwoordelijke. De regiodirecteur of verantwoordelijke van de congregationele begeleidingsdienst zal hierover een gesprek aangaan met het schoolbestuur van de instelling. De overeenkomst zal opnieuw bekeken worden. Mocht er geen bijsturing komen/mogelijk zijn, kan dit leiden tot de opschorting van de overeenkomst.

Datum

De heer Gerard Gielen
voorzitter/gemandateerde van
het schoolbestuur

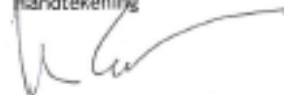
Mevrouw Kathleen Toonen
regiodirecteur

Handtekening

J. Gielen

Handtekening

2. Een engagementsverklaring om het verbeteringsplan zo snel mogelijk te bespreken in de decretaal verplichte raad wat betreft participatie of medezeggenschap

VZW KIDS
Bonggravevijversstraat 9, 3500 Hasselt
tel. 011 22 25 93
basiskids@kids.be
www.kids.be

Engagementsverklaring om het verbeteringsplan zo snel mogelijk te bespreken in de decretaal verplichte raad wat betreft participatie of medezeggenschap

De Raad van Bestuur van de vzw KIDS te Hasselt, vertegenwoordigd door Johan Dehaese, voorzitter, engageert zich er toe het verbeteringsplan tijdens de eerstvolgende vergadering te bespreken in de ondernemingsraad van voorgenoemde vzw en het verslag van deze vergadering ter beschikking te houden voor het paritair college.

Hoogachtend,

Johan Dehaese
Voorzitter Raad van Bestuur
VZW KIDS

Ivo Vandeput
Directie
BuBao KIDS

Gerard Jelen
Voorzitter commissie
onderwijs

3. Verklaring publicatie verbeteringsplan

VZW KIDS
Borggravevlijversstraat 9, 3500 Hasselt
tel. 011 22 25 93
basiskids@kids.be
www.kids.be

Verklaring publicatie verbeteringsplan

De Raad van Bestuur van BuBaO KIDS geeft de Vlaamse Regering de toestemming om het verbeteringsplan BuBaO KIDS 2016-2019 toe te voegen bij de publicatie van het doorlichtingsverslag.

Hoogachtend,

Johan Dehaese
Voorzitter Raad van Bestuur
VZW KIDS

Ivo Vandeput
Directie
BuBaO KIDS

Gerard Jule
Comité
Communicatie

[illegible]